

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inerati do 30 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inerati petič vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inerativno Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Šmarnjeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strončarjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska 4, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strončarjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocencova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 301.
Poštna številka v Ljubljani št. 10.351

Nova afeta ruskih emigrantov:

Skrivnostne ugrabitve v Parizu

Najprvo je izginil predsednik Zveze ruskih emigrantov, bivši carski general Miller, nato general Skoblin, za njim pa še njegova žena — Domnevajo, da so jih odvedli sovjetski agenti v Rusijo

Pariz, 24. septembra. z. Nov primer generala Kutjepova, ki je bil, kakor znano, ugrabljen od agentov Čeke, razburja sedaj pariško javnost. Sedaj je izginil naslednik Kutjepova, predsednik Zveze organizacij ruskih emigrantov v Parizu, bivši ruski carski general Miller. V sredo popoldne je odšel iz svojega stanovanja v pisarno emigrantske zveze in se odtlej ni več vrnil na stanovanje. Ker je navadno izostajal preko večera dneva, sprva to ni zbuhalo nikakega suma. Ko pa se je tudi zvečer ni vrnil, niti ni svoje rodbine obvestil, kje je, kakor je to v takih primerih vedno napravilo, so začeli sumiti, da se mu je nekaj zgodilo. Začeli so za njim poizvedovati in so v njegovi pisarni našli listek, na katerem je napisal, da je bil pozvan od ruskega generala Skoblina na sestanek z dvema nemškima oficirjema. Ker sumi, da sta agenta Gestapa, je to zabeležil, da bodo vedeli, kam je šel. Od

takrat dalje manjka za njim vsaka sled.

Ko so vprašali generala Skoblina, kaj je s tem sestankom, je izjavil, da mu o vsem tem ni ničesar znanega in da sploh ni imel nobenega sestanka z Millerjem. Generala Skoblina so pozvali na policijo, kjer so ga zaslišali. Tudi na policiji je izpovedal, da mu o vsej stvari ni ničesar znanega in nima niti pojma, kam je izginil general Miller. S policije je general Skoblin nameraval iti domov, a od takrat tudi za njim manjka vsaka sled. Vse poizvedovanje je ostalo brezuspešno. Tudi general Skoblin je izginil.

Danes pa so ugotovili, da je v pretekli noči izginila iz svojega stanovanja tudi žena generala Skoblina. Služkinja je izpovedala, da je bila sredi ob 10. še doma in da se je spravljal k počitku. Služkinja je imela zvečer izhod in se je vrnila šele okrog noči. Kdaj in kam je odšla gospa Sko-

blinova, ji ni znano. Tudi nihče drugi ni ne videl ne slišal, kdaj in kako je zapustila svoje stanovanje. Vsa poizvedovanja policije so ostala doslej brezuspešna, čeprav so bile o teh izginotjih obveščene vse varnostne oblasti, zlasti tudi na meji. Domnevajo, da so bili vsi trije ugrabljeni od agentov Gestapa ali Čeke, ker so najbrže vedeli za neke skrivnosti.

Senzacionalen preokret

Pariz, 24. septembra. z. Danes popoldne je v aferi z ugrabitvijo generala Millerja nastal senzacionalen preokret. Pojavil se je namreč sum, da je pri tem soudeležben general Skoblin, ki je po zaslišanju na policiji zaradi tega pobegnil, za njim pa sedaj tudi njegova žena.

Policija je namreč ugotovila, da je v sredo popoldne okrog 4. prišel v Le Havre neki avtomobil iz Pariza. V avtomobilu so bile tri osebe, kate-

rih istovetnost pa doslej niso mogli ugotoviti. Po pripovedovanju nekaterih očividcev se je dotični avtomobil okrog 7. zvečer vrnil nazaj v Pariz. V njem pa sta bila na povratku samo šofer in še ena oseba. Okoli 23. ure ponoči pa je nenadoma odplul iz luke sovjetski parnik »Marija Uljanska« v smeri proti Leningradu. Domnevajo, da je bila ona tretja oseba ugrabljeni general Miller, ki so ga spravili na sovjetski parnik in odvedli v Rusijo. Poizvedovanja pa so tudi potrdila sum, da je pri ugrabitvi sodeloval general Skoblin in da je bil on tisti, ki se je z avtomobilom vrnil v Pariz. Ko je uvidel, da bo stvar prišla na dan, je pobegnil, za njim pa tudi njegova žena.

Afera je zbudila v pariški javnosti mnogo prahu in policija si na vso moč prizadeva, da stvar čimprej raziasni in ugotovi pravo ozadje vse te čudne afe-

Politični obgornik

Ravnopravnost v edinstvu!

V članku, v katerem polemizira bivši minister Juraj Demetrovič v »Jugoslovenskih novinah« z »Obzorjem«, je prav jasno označeno stališče jugoslovenskih nacionalnih politikov napram sporazumu, ki sta ga sklenila združena srbska opozicija in dr. Maček. Juraj Demetrovič v tem članku poudarja:

»Ako ima doseženi sporazum za cilj, da zamenja nesrečno separatistično politiko z novo politiko, ki hoče samo zagotoviti ravnopravno udeležbo v državnem življenju Hrvatov in Slovencev s Srbi, potem ne bo nihče bolj zadovoljen, kakor jugoslovenski nacionalisti in unitaristi, ne glede na njihovo plemensko pripadnost. Saj je tudi vsebina jugoslovenskega narodnega edinstva: ravnopravna udeležba v decentralizirani edinstveni državi — ali enost v edinstvu vseh Jugoslovenov! Ako je temu tako, potem so jugoslovenski nacionalisti dosegli s svojo politiko največji uspeh in so lahko zadovoljni, še več, tvorci takšnega sporazuma lahko računajo tudi s tem, da jim bodo jugoslovenski nacionalisti nudili vsako pomoč pri normalizaciji naših razmer. Toda kdor pozna politične smernice in tendence v našem političnem življenju, ne more verjeti v tak srečni preokret. Nasprotno, več kakor gotovo je, da se pod imenom sporazuma skriva, kakor vedno do sedaj, samo strankarsko-politična igra in spekulacija starega stila in stare politike. Zato ne bo preostalo ničesar drugega, kakor da jugoslovenski nacionalisti — tako Srbi, kakor Hrvati in Slovenci skupno — z združenimi svojimi močmi, s pomočjo boja in z voljo jugoslovenskega naroda dovrše delo našega nacionalnega ujedinenja in da prav oni odzovotvorijo in zagotovijo ravnopravno udeležbo v državnem življenju vsem Jugoslovenom — na temelju narodnega edinstva. A to bodo dosegli na ta način, da bodo v izvajanju jugoslovenske nacionalne politike v nasprotju s pogrešno strankarsko-politično prakso prejšnjih časov in najnovejših političnih spletke zagotovili udeležbo na vladi v jugoslovenski državi, tako Srbom, kakor Hrvatim in Slovencev — jugoslovenskim nacionalistom, brez zapostavljanja in ne v podrejeni, vlogi kakršnegakoli dela našega naroda ali kraja, a to tudi v primeru, ako bi bila njegova strankarsko-politična moč številčno manjša v razmerju z drugimi. To je pot, ki vrača medsebojno zaupanje in vero v edinstvo, to je edini način, da se razbije strah pred majoritacijo in hegemonijo, to je politika resnične ravnopravnosti in pravega jugoslovenstva, ki mora biti naša stalna nespremenljiva nacionalna in državna politika.« — To stališče, ki ga je preciziral Juraj Demetrovič, odgovarja gotovo pričpanju vseh pravih jugoslovenskih nacionalistov!

Kaj nam govore mrtvi junaki?

Pri krstni slavi cerkve Ružice v Beogradu je imel v prisotnosti mitropolita Dositeja prota Trbojevič lep govor, v katerem je poudarjal med drugim: Kdo so oni borci heroji, ki so s svojimi kostmi sezidali temelje naše države? Kdo jih je pripravil za to veliko delo? Vzgojila jih je srbska mati, ona, ki je dajala našemu narodu velike sinove. Naš narod je imel majko Jevrosimo, majko Jugovičev, a v zadnjih časih mnoge herojske matere, ki so s svojo požrtvovalnostjo v vsakem oziru spominjale na majko Jugovičev in na majko Jevrosimo. Ako prisluškujemo, kaj nam šepetajo ti heroji, bomo čuli eni veliki glas, ki odmeva širom naše države, a to je glas našega velikega kralja Aleksandra Ujedinitelja: Čuvajte Jugoslavijo!

»Iz te moke ne bo pogače!«

Tudi Hrvati sami niso optimisti glede sporazuma med dr. Mačkom in združenim srbskim opozicijo. Zavedajo se, da je do izvedbe sporazuma še zelo dolgo pot. Tako na primer piše znani hrvatski list »Virovitičanka« v svoji zadnji številki: »Kdor stvar resneje razmisli, mu bo takoj jasno, da iz vsega tega skupaj ne bo nič. Gotovo gospodje so bili dolgo na vladnem krmilu, pa nas Hrvatov še pogledati niso. (List misli združeno srbsko opozicijo.) Sedaj se nam laskajo, da bi se s pomočjo Hrvatov dokopali do vlade, potem pa bi sopesi jedro zapeli: Adio Mare! V našem dolgotrajnem novinarskem in političnem delovanju se nismo še nikdar v svojih preokrovanjih prevarili, pa se bojimo, da se ne bomo niti sedaj, ko pravimo: Iz te moke ne bo nikdar pogače za Hrvate!«

Poslovna avdijska rimskega poslanika

Rim, 24. septembra. AA. Sredi ob 18. je predsednik italijanske vlade Mussolini sprejel v Benetki palači v poslovni avdijski našega poslanika pri Kvirinatu Jovana Dučica. Poslanik Dučić je ostal v prisrčnem razgovoru s Mussolinijem nad eno uro. Telom današnjega dne se je Jovan Dučić poslovil tudi od znanjega ministra grofa Ciana.

Carli, 24. septembra. Beograd 10, Pariz 14.50, London 21.55, New York 48.50, Bruselj 73.30, Milan 22.55, Amsterdam 24.47, Berlin 17.40, Dunaj 79.75 do 82.05, Praga 12.31, Varšava 12.31, Bukuresti 2.25.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle na manevrih naše vojske

Ponoči se je pripeljal z dvornim vlakom v Novo mesto, kjer so mu danes priredili lep sprejem

Novo mesto, 24. septembra. p. Davi okrog 1. se je pripeljal z Brda v Novo mesto z dvornim vlakom Nj. Vis. knez namestnik Pavle, da se udeleži manevrov naše vojske. Noč je prebil v dvornem vlakom pred dvornim vlakom velika množica občinstva, prišli pa so tudi predstavniki uradov in deputacije raznih društev. Pred dvornim vlakom je bila postrojena častna četa planinskega polka, četa Sokolov in četa gasilcev. Ob 8.30 je stopil v dvorni vlak vojni minister general Marič in podal knezu namestniku raport, nakar je vojaška godba zaigrala državno himno. Dobro razpoložen je knez namestnik izstopil, pregledal častno četo, pristopil k Sokolom, jih

pozdravil s krepkim »Zdravo, Sokoli« ter segel v roko starešini in drugim sokolskim predstavnikom. Tudi gasilce je pozdravil z gasilskim pozdravom »Pomozli bog«.

Ko so mu predstavili ostale odličnike, ga je v imenu novomeškega prebivalstva pozdravil mestni župan dr. Polenič in mu izrek dobrodošlico. Učenka tretjega razreda osnovne šole Vlada Pungarčič mu je pa izročila lep šopek. Knez namestnik se ji je ljubeznjivo zahvalil, nato pa je s svojim spremstvom zasedel avtomobile in se odpeljal na manevrski teren, kjer se bo danes razvila odlična bitka med dolensko in belokranjsko vojsko.

Za danes je napovedan tudi prihod českoslovaškega vojnega ministra dr. Mahnika.

Mussolini odpotuje danes v Nemčijo Nemški poslanik o pomenu obiska

Berlin, 24. septembra. (Havas). V zvezi z Mussolinijevim odhodom v Nemčijo je nemški poslanik v Rimu v. Hassl dal izjavo, v kateri pravi, da je os med Berlinom in Rimom stvarnost v popolnem smislu besede. To dokazuje okoliščina, da jo morajo pri vsakem političnem razgovoru omeniti. Stvarnost te osi je pa tudi v tem, da sta nemški in italijanski narod sedaj združena

z istim političnim konceptom in izpostavljena enakim političnim nevarnostim. Oba naroda prešinja zato ista volja. Pripravljeni sta nadaljevati svojo pot drug poleg druge in braniti svoj ideal in svoje mesto pod soncem.

Mussolini bo odpotoval v München danes popoldne s posebnim vlakom, ki je sestavljen iz 11 vagonov.

Poročila s španskih bojišč Dež in sneg ovirata vojne operacije

Santander, 24. septembra. (Havas). Po enočinem snežnem viharju je bilo danes zopet lepo vreme. Zato so se danes nadaljevale operacije na vseh asturskih bojiščih. Pri Opalu so nacionalistične kolone prispele do vasi Abalija. Na zapadnem odseku je bil ogrožen topniški dvoboj.

Madrid, 24. septembra. (Havas). Na vsem madridskem bojišču je bilo sorazmerno precej mirno. V bližini Madrida ni bilo nikakih posebnih vojnih operacij. Edino na odseku Escorial med Je de Agilla in Cero Paradilla je prišlo do nekaj manjših borb. Četam madridske obrambe je uspelo, da popravijo svoje položaje.

Potruje se vest, da je bil ob priliki obstrlejevanja republikanskega topništva na Sierra ranjen general Valera, poveljnik uporniških čet na madridskem bojišču. General Valera je zadobil tri rane, izmed katerih eno zelo nevarno v prsa.

Republikanske ladje so pet polnih ur obstrlejevale tovarne orožja v Toledu. Zažganih je bilo več hiš.

Bayonne, 24. septembra. AA. V španskih listih, ki izhajajo na nacionalističnem področju in ki so danes prispeli sem, se še vedno nič ne piše o aferi republikanske podmornice v Brestu in o aretaciji iruskega guvernerja polkovnika Troncosa.

diti njene obveznosti do Arabcev in Židov. Zastopnik Francije Paul Boncour se je izjavil, da soglašja francoska vlada v ceoti s stališčem, ki ga je pojasnil lord C. amborn.

Tajništvo Društva narodov je sklenilo, naj bo prihodnja seja skupščine Društva narodov v turek v veliki dvorani nove palače Društva narodov, ki bo kmalu končana. Seja bo v turek le v primeru, če bo v svetu Društva narodov glasovali o izvolitvi Belgije v svet. Seja šestega odbora (političnega) bo v ponedeljek. Na seji bodo govorili o španskem vprašanju v zvezi s predlogi, ki jih je postavil predsednik valencijske vlade Negrin.

V Ženevi razpravljajo o Palestini Irak proti delitvi Palestine in ustanovitvi posebne židovske države

Ženeva, 23. septembra. AA. (Havas). Danes popoldne je 6. odbor Društva narodov nadaljeval razpravo o položaju v Palestini. Iraški zastopnik je nastopil proti delitvi Palestine, in proti židovski državi ter nadaljnjemu naseljevanju židov. Pristavil je, da je vse to v nasprotju z Balforujevo izjavo.

Zastopnik mandatne države lord Cramborn je opredelil to vprašanje in izjavil, da se angleška vlada ni izjavila za ta ali oni načrt o razdelitvi, marveč da jo je samo svet Društva narodov pooblastil, naj prouči načrt o bodoči ureditvi Palestine in prouči zlasti vprašanje razdelitve. Vendar je angleška vlada navzlic temu prepričana, da je mogoče samo z razdelitvijo re-

Sovjeti podpirajo Kitajce

Dali so jim 100 milijonov rubljev za nabavo tankov, letal in drugih potrebščin

TOKIO, 24. septembra. (Havas). Vsi japonski listi prinašajo komentarje neke la-tinščine in japonskega vira in izjavljajo, da je sovjetska vlada odobrila vlad v Nankingu kredit v znesku 100 milijonov rubljev za nabavo municije, letal in tankov.

Peiping, 24. septembra. Desno krilo japonskih čet je prislopo v četrtki popoldne v kraje južno od ceste Vanceng-Paoing. Zdaj so samo še 10 km od Paoinga. Tudi s severne strani se japonske čete pribli-

žujejo temu mestu, ki ga smatrajo za najmočnejšo garnizijo na severnem Kitajskem. Shanghai, 24. septembra. (Havas). Agencija »Central News« sporoča, da so ob otla-Čekijanga opazili japonske ladje z letali. Na tem mestu bodo Japonci najbrž izkrcali tudi svoje čete. Najprej so se Japonci hoteli izkrcati v Lijenju, toda ta njihov poskus je bil od Kitajcev preprečen, dasi so bili pod zaščito štirih vojnih ladij in 20 bombnikov.

V Nemčiji dobe telefon s televizijo Telefonski naročniki se ne bodo samo slišali, ampak tudi videli

BERLIN, 24. septembra. (DNB). Na kongresu nemških fizikov in matematikov, ki se vrši te dni v Kreuznachu je med drugimi spregovoril Banaitz, ki zaveda za znanstvenou preučevanja pri nemškem pošttem ministertvu, ki je med drugim napovedal, da bo v Nemčiji v kratkem mogoče uporabljati sedanje telefonske zveze

tudi za televizijo. V Nemčiji so že sedaj v telefonski službi posebni kablji, s katerimi so bili napravljeni poskusi in ki so se prav dobro obnesli. Ti posebni kablji so bili uporabljeni tudi med nacističnim kongresom v Nürnbergu. Prenosi, ki so se tedaj izvršili, so bili zelo dobri.

Nemci preizkušajo nov tip v zraku stoječega letala

Prvi poizkusi so se dobro obnesli

Berlin, 24. septembra. Državni podtajnik za letalstvo general Milch je izvršil večeraj v pusu, kjer se vršijo nemški manevri, izvidniški polet na nekem novem tipu letala. Letalo je zelo majhno. Njegova maksimalna hitrost znaša komaj 45 km na uro. Ako plia ugoden veter, pa se ta hitrost lahko zmanjša

tako rekoč do nič, tako da more letalo ostati povsem nepremično v zraku tudi v najbolj razburkanem ozračju. Letalo se lahko dvigne in pristane na prostoru dobrih 15 metrov, tako da utegne postati izredno dobro sredstvo ne le za dviganje ob hudem vremenu, temveč zlasti za prevoz ranjencov.

Proglas somišljenikov v šibeniku

Pod naslovom »Jugosloveni Šibenika« so izdali somišljeniki JNS v Šibeniku proglas, v katerem pozivajo vse, ki mislijo in čutijo nacionalno, da pristopijo v stranko. Poziv je podpisalo nad sto uglednih meščenov in okolicev. Med njimi so po veliki večini obrtniki, kmetje, delavci in mali uradniki. V proglasu pravijo: Nacionalisti širno države stopajo na plan, da enkrat za vselej odstavijo z dnevnega reda vse zmote in laži sporazuma, federacije, avtonomije itd. in da pospešijo zmagosni hod jugoslovenske ideje z vsemi njenimi posledicami v državnem in privatnem življenju. Nacionalisti! Edna organizacija, ki po svoji tradiciji, programu in delovanju odgovarja našemu pričpanju, je Jugoslovenska nacionalna stranka. Ona je danes na čelu borbe ju-

slovenom, ona ima jasno in določno stališče v vseh aktualnih političnih vprašanjih in to je danes bolj potrebno, kakor kdaj prej. JNS je danes močnejša, kakor kdaj prej. JNS je odpadli vsi parveniji, karieri in prapadli tpi. ki so ti bili samo v breme in balast. Oni, ki sedaj vstopajo v stranko, so prekaljeni nacionalisti, ki se zavedajo, da bo treba dovršiti samo živte in da ne smejo računati na nobene osebne koristi. Oni mislijo in govorijo, kakor misli in izjavlja junaki vodja JNS Peter Živković: »Služil sem vdano in zvesto

svojemu živemu kralju, tako hočem kot dober vojak vdano in zvesto služiti tudi mrtvim.« Tudi mi kot pravi in navdušeni bojovníki svete jugoslovenske ideje hočemo v Jugoslovenski nacionalni stranki služiti in se žrtvovati načelom in oporoki našega nesmrtnega kralja Aleksandra! Živel kralj Peter II., živele Jugoslavija, naj živi naš vodja Peter Živković!

Z jadralnico iz Amerike v Evropo

Pariz, 24. septembra. AA. Francos Geas, ki je dne 12. julija kretil iz New Yorka s jadralnico, dolgo 12 metrov, in založen s žilvili za tri mesece, je prebrodil Atlantski ocean brez najmanjših ovir in došel v Portugalsko obale.

Ameriški bojovníki obiščejo evropska bojišča

New York, 24. septembra. AA. Včeraj je bil zaključen kongres ameriških legionarjev. Nad 10.000 udeležencev se je še vkr-calo za Evropo, kjer bodo ameriški bojovníki najprej obiskali Anglijo, nato pa se podali na bojišča svetovne vojne in si jih ogledali. Posebej bodo obiskali tudi pokopališča ameriških vojakov, ki so padli v Franciji.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

KINO UNION

Jutri premiera dosedaj največje muzikalne revije s najprijetnejšim parom sveta

FRED ASTAIRE
GINGER ROGERS

TOP - HAT

POPOLNOMA NOV NAČIN IZVEDEN!

Kabel

Beograd - Zagreb - Maribor

Ministrski svet je končno izdal uredbu o položitvi tega važnega kabla

Ljubljana, 24. septembra. Zboljšanje in modernizacija našega telefonskega in brzojavnega prometa je že dolgo nujno potrebno, zlasti če pomislimo, da vodijo skozi našo državo važne mednarodne brzojavne in telefonske proge in da bi bili dohodki od tranzitnega telefonskega in brzojavnega prometa mnogo večji, če bi bile naše proge boljše. Del tega obširnega problema je vprašanje telefonskega kabla od Beograda do avstrijske meje. Na predlog poštne ministrice je ministrski svet končno izdal uredbu, s katero je rešeno vsaj to vprašanje. Poštni minister je pooblaščen najeti posojilo za nabavo in polaganje kabla Beograd-Zagreb-Maribor-avstrijska meja.

UREDRA

Na temelju člena 90 in v zvezi s čl. 66 finančnega zakona za leto 1937-38 izda ministrski svet uredbu o nabavi in polaganju telefonskega kabla za velike razdalje Beograd-Zagreb-Maribor-avstrijska meja in za nabavo materiala in za dela v zvezi z izkoriščanjem tega kabla.

Člen 1. Pooblašča se minister pošte, brzojava in telefona, da najame pri Državni hipotekarni banki posojilo v znesku 276 milijonov din za nabavo telefonskega kabla in pribora za velike razdalje na progi Beograd-Zagreb-Maribor-avstrijska meja, za zemeljska in druga gradbena dela v zvezi s polaganjem kabla v zemljo, za odkup zemljišč, adaptacijo obstoječih in zidanje novih ali morebitni odkup obstoječih poslopij, za amplifikatorske stanice in telefonske centrale na tej progi, za nabavo in montažo novih ali potrebnega materiala za razširjenje obstoječih telefonskih, žičnih in kabelskih mrež, za delno demontiranje ali

epanje obstoječih brzojavnih in telefonskih prog na tej progi in porabo dobljenega materiala na drugih progah v zvezi z izkoriščanjem kabla, za odkup visoko frekvenčnih naprav od avstrijske poštne uprave v smislu pogodbe, sklenjene 3. julija 1936 z vlado avstrijske republike in za njihovo montažo, kjer bo potrebna.

Čl. 2. Ves material iz čl. 1, ki ga bo pošto ministristvo dobavilo iz inozemstva, se oprosti carine, skupnega davka na polovni promet, luksuznega davka, poslovnega davka in kaldrinice ter drugih državnih in samoupravnih dajatev, razen pogodbenih in priznanih taks.

Čl. 3. Za odplačilo gornjega posojila, ki bo najeto pri Državni hipotekarni banki, se ustanovi pri Državni hipotekarni banki fond, kamor bo plačalo pošto ministristvo preko državne blagajne v vsakem proračunskem letu od skupnih dohodkov od poštne brzojavne in telefonske službe 90.000.000 in sicer po 2.500.000 din mesečno. Poštni minister bo postopal tako do popolnega odplačila posojila, ki mu je namenjen ta fond. Po odplačilu posojila preneha vsaka služba tega fonda in ves preostali denar gre v državno blagajno.

Čl. 4. Naredbodajalec je za ta plačila in posojila in iz tega fonda poštini minister. Ob izplačevanju veljajo vse določbe zakona o državnem računovodstvu, in kolikor s pogodbo o posojilu ni drugače določeno. Oplačevanju fonda, ali s pogodbo o nabavi in polaganju kabla in drugače določeno.

Čl. 5. Pojasnila in tolmačenja te uredbe daje finančni minister v sporazumu s poštini ministrom.

Čl. 6. Ta uredba stopi v veljavo, ko se objavi v »Službenih Novinah«, obvezno moč pa dobi 1. oktobra 1937.

Tramvaj bo vozil do Sv. Križa

Zaenkrat nameravajo zgraditi le enotirno progo s štiriimi izogibalšči

Ljubljana, 24. septembra. Davna želja ljubljancev, da dobe tramvajsko progo do pokopališča Sv. Križa, bo vendarle uresničena. Ž pred vojno in tudi po nji se je večkrat govorilo in pisalo, da bi kazalo zgraditi tramvajsko progo do pokopališča, ki je celo uro oddaljeno od središča mesta in kamor hodi vsak dan več sto ljudi. Načrti za to važno progo so bili že pripravljeni, a denarja ni bilo. Ko pa so začeli graditi krožno progo, je postalo to vprašanje zopet pereče in lažje izvedljivo, zlasti ker je bilo treba zgraditi le dober polkrog kilometra proge. Oni dan smo poročali, da je dobila Splošna maloželezniška družba od Pošte hranilnice posojilo 40 milijonov din. Del tega posojila bo za kritje raznih obveznosti MZD, a manjši znesek je določen za gradnjo nove proge do pokopališča pri Sv. Križu.

Za gradnjo nove proge je že skoraj vse pripravljeno. MZD je oslabo od prejšnjih del nekaj materiala, a pri regulaciji šentviške ceste, ki so ji porezali več ovinkov, je bila ponekod premaknjena in skrajšana tudi tramvajska proga in je MZD tako pridobila skoraj pol kilometra tračnic. Za novo progo torej ne bo treba posebnih investicij. Računajo, da bodo znašali stroški za gradnjo proge do Sv. Križa komaj 600.000 din.

O zgraditvi nove tramvajске proge bo najprej sklepala posebna komisija zastop-

nikov banske uprave, direkcija državnih železnic, direkcija pošte, zastopniki mestne občine, cestne železnice, mejaši ter posestniki, po čijih svetih naj bi tekla nova proga. Komisija se sestane 28. t. m. ob 6.30 na vogalu Jegličeve in Masarykove ulice ter bo pregledala in proučila teren bodoče proge, ki bo izpeljana od krožne proge in sicer z odcepom pri Ranzingerjevem skladišču, nato po šmartinski cesti do železniškega podvoza, mimo Kolinske tovarne do Hmeljnikov oziroma do neposredne bližine pokopališča. Zaenkrat je v načrtu le enotirna proga s štiriimi izogibalšči, če bo ta rentabilna, bodo pa zgradili še sponorno progo. Nova proga naj bi bila kot del bodoče direktne zveze Sv. Križ-dolenjski kolodvor. Dolenjski progo bodo najbrž tudi obnovili, saj v takem stanju ne more več dolgo vzdržati.

Nova proga bo dolga 1680 m, dokler pa ni izdelan regulacijski načrt svetokriškega okraja, jo bodo zgradili le provizorno, to je na starih železniških tračnicah, ki jih bo upravljal MZD po ceni odstotka železniške direkcije. Voznja po taki progi je še udobnejša, vozovi tečejo tiše in mirneje. Ko bo komisija končala svoje delo in bo gradnja nove proge odobrena in če bo vreme ugodno, bodo takoj začeli progo graditi. Če pojde vse po sreči, še bomo morali še leto voziti s tramvajem na pokopališče.

Kaj je s kopališčem v Kranju?

Kranj, 23. septembra. V ponedeljek se je vršila anketa, na kateri se je razmotrivalo vprašanje nujno potrebnega kopališča. Poleg župana in zastopnikov občine so se anketo udeležili tudi zastopniki Higijenskega zavoda in prof. Vunik iz Ljubljane, medtem ko je bil g. Bloudek zaradi prihoda ministra dr. Rogiča zadržan. Udeleženci ankete so si seveda zamislili kopališča ogledali tudi na terenu. Tako so se podali v Strahčevo dolino, kjer je projektiral kopališče v bodočem regulacijskem načrtu prof. Vunik, prišli pa so do prepričanja, da začasno ne gre, da bi tamkaj gradili kopališče. Treba bi bilo odkupiti zemljišče, izdelati načrte in izvesti ostale priprave. Vse to pa bi predvsem vzelo mnogo časa, gradnja kopališča bi se zopet zavlekla. Sprito izvedbe velikega osnutka kakor si ga zamislija prof. Vunik, ki bi preuredil vso Strahčevo dolino, bi se najbrže momentano tudi težko našla potrebna denarna sredstva. Zato pa so udeleženci ponovno temeljito ogledali prostor pri Suhadolniku, kjer je občina zemljišče že kupila in je bazen že izkopan. Rafinirani zloboviti in hudobni nagajivosti nekaterih ljudi se ima občina in kranjsko meščanstvo zahvaliti, da kopališče, ki se je že pričelo graditi, še ne stoji. S premetenimi spletkami, katerim je nasledila celo oblast, je bilo takrat delo ustavljeno.

Izvedenci so v ponedeljek pri ogledu tega prostora prišli do spoznanja, da tako slab ta kraj tudi ni, da ima poleg drugih prednosti zlasti to, ker leži sredi mesta. Prišli so do sklepa, naj se zaenkrat dogradi že pričeto kopališče na bivšem Suhadolniku v travniku. Zemljišče je že kupljeno, bazen je izkopan in računa se, da bi se z vso 300.000 din kopališče dovrnilo. To kopališče naj bi služilo kot nekak provizorij, dokler se ne bo zgradilo veliko kopališče v Strahčevo dolino, obenem bi pa pokazalo, kakšno vlogo je gotovo po-

kopališču v Kranju, ugotovil bi se efekt obiska, stroškov, dohodkov in podobno. Z navedeno odločitvijo se bo sedaj petal kopališki osek, ki bo vprašanje gradnje kopališča proučil in potem poročal na prvi občinski seji. Priporočamo občinskemu odboru, ki je tako energično rešil vprašanje šole in mostu čez Kokro, naj še kopališče dogradi, kar bo le v napredek in prosperiteto mesta.

Sezona pri Sv. Križu nad Jesenicami

Jesenice, 23. septembra. Prijazna planinska vas Sv. Križ ob vzhodni zeleni Golici je imela leto v gosteh lepo število letovizitarjev, ki so prišli v ta lepi in mirni planinski kot, da se odpočijo in razvedre.

Sv. Križ je bil pred leti še precej zanamarna vas, kot smo znana nešteti planincem in izletnikom, ki so hodili skozi na Golico, Rašico in na Kočno ter se mimo grede za kake uro ustavili v znani gostilni pri Kopicarju. Kmetje sami se v tistih letih še niso zavedali važnosti turškega prometa. Šele v zadnjih letih, ko so bila zgrajena na Ročci, na Pustem vrhu in na Črnem vrhu planinska zavetišča in ko je pred leti znani gospodarstvenik sedaj že pokojni Franc Vervega otvoril udoben pension in z njim lepo uspeval — so začeli tudi kmetje sami misliti na to, kako bi v vas samo pritegnili goste.

Pred tremi leti so začeli Jeseničani pod Golo petjo graditi male poletne hišice, ki tvorijo sedaj že kar malo vas. Letos je bil tik ob cesti, ki vodi proti Golici, otvoren lep planinski hotel, s katerega balkonov je lep razgled na Karavanke in Triglavsko gorje. V sosedščini pa so začeli tudi kmetje sami prenavljati svoje hiše. Napravili so v njih nove podre, večja okna ter spravili bližnje oken šupe, evinake, gnojilna in drugih navikar ter napravili iz starih in zatohlih hiš prav lepe, svetle in prijetne domove.

Vašani so hupovali tujeprometne dru-

štvo, razvili živahno propagando, popravili pota, nabavili klop, namestili orientacijsko desko in markiral pota, vodila na planine. Vse to delo je rodilo lepe sadove. Prej precej zapuščen in zanamarna planinska vas, je kmalu daleč na okoli zaslovela kot prijetno letovišče. Prišli so letovizitarji in kmalu zasedli skoraj vse razpoložljive prostore, tako, da je bilo med 15. julijem in 15. avgustom težko dobiti kake žadno sobico še v najem. Letovizitarji so bili z okolico, postrobo in cenami kar zadovoljni. Kmetje pa tudi, saj so jim letovizitarji pustili lepe denarce, ki jim bodo prišli zelo prav čez zimo.

Pred odločitvijo v mesarski stroki

Ljubljana, 23. septembra. Vse kaže, da tudi mesarski podjetniki želijo, da bi prišlo čim prej do sporazuma med njimi in pomočniki. Ni lahka naloga zalagati trg dan za dnem z mesom, ko pade večina dela na ramena mojstrov ne le na stojnicah, temveč tudi v klavnici. Ob koncu tedna imajo mesarji še več dela, zlasti zdaj ko je stopil v veljavo nedeljski počitek in ko prodajajo v soboto meso za dva dni. Da so številni mojstri, zlasti oni, ki zaposlujejo vsaj po dva pomočnika, za čimprejšnjo sporazum, se pravi za sklenitev kolektivne pogodbe, dokazujejo pač podpis, ki jih je zbral večeraj stavkovni odbor pri mojstrih. Podpisalo se je 14 mojstrov.

Kakšno razpoložbo pa prav za prav vlada med mojstri, se bo pokazalo najbolje danes popoldne na njihovem sestanku. Sestanka se bodo udeležili zastopniki večjih mesarskih podjetij, ki zaposlujejo najmanj po 2 pomočnika. Mojstri bodo na sestanku sklepali, kakšno stališče naj zavzamejo proti pomočnikom in ali se naj odločijo za sklenitev kolektivne pogodbe ali ne. Ko bo padla odločitev, se bodo sestanka udeležili še zastopniki mesarskih pomočnikov. Optimiisti pričakujejo, da bo danes že prišlo do pogajanj.

Zgovorne in značilne številke

Ljubljana, 24. septembra. Finančno ministristvo je zbralo zanimive podatke o obdavčenju v posrednih banovinah. Za naše razmere zelo značilno je, koliko davčnih bremen pride na vsakega prebivalca po banovinah. Znano je sicer, da Slovenija že odnekad plačuje največ davkov in tudi najbolj vestno, vendar so pa podatki, ki jih je zbralo finančno ministristvo, še posebno zanimivi.

V davski banovini pride na enega prebivalca 66,4 občinskih in 72,8 din banovinskih davkov (skupaj 139,2 din). V savski banovini občinskih 54,5, banovinskih 43,8, skupaj 98,3 din). V vrbski banovini občinskih 20,1, banovinskih 10,8 (skupno 30,9 din), v primorski banovini 28,2 občinskih in 13,2 banovinskih (skupaj 41,4 din), v drinski banovini 18,7 občinskih in 16,4 banovinskih (skupaj 35,1 din), v zetski banovini 32,4 občinskih in 16,1 banovinskih (skupaj 48,5 din), v dunavski banovini 74,6 občinskih in 33,8 banovinskih (skupaj 108,4 din), v moravski banovini 29,6 občinskih in 14,9 banovinskih (skupaj 44,5 din), v vardarski banovini 33,6 občinskih in 14,4 banovinskih (skupaj 48 din). Enako je razmerje tudi glede drugih davkov.

Zaposlenost delavstva narašča

Ljubljana, 24. septembra. Čeprav je odpadlo predlanski okrog 4 tisoč delavcev iz zavarovalne obveznosti — to so delavci na račun tednostnega fonda, poljedelci delavci, ki so samo prehodno in slučajno zaposleni v zavarovanju zvezanih obratov itd. je vendar članstvo OUZD v Ljubljani v posrednih dneh že preokretalo višek, ki smo ga dosegli v letih 1929 in 1930. V konjunktornem pogledu so najbolj napredovale naslednje industrije: gradnja na zemljo (letni diferencial 2492), gozdna žagarska industrija (letni diferencial 2468) kaže, da so posledice sankcij že pri kraju), tekstilna industrija (1968), kovinska industrija (890), industrija kamena in zemlje (787), samo dve industriji sta nazadovale v konjunktornem pogledu in sicer gradnja železnic, cest itd. (831) in industrija tobaka (-116). V sezonskem pogledu so najbolj napredovale gozdna žagarska industrija (mesečni diferencial 419), gradnje na zemljo (416 odst.), gradnja železnic, cest itd. (388).

Povprečno število zavarovanih delavcev je znašalo leto v avgustu 102.402 in je naraslo v primeri z avgustom lanskega leta za 10.907 ali 11,92 odst., v primeri z julijem letošnjega leta pa za 1540 ali za 1,53 odstotkov.

Vzoren angleški vodič

Ljubljana, 24. septembra. Dosele je izšlo že okrog 20 v angleščini pisanih knjig in brošur ter vodičev o Dalmaciji in njenih najvažnejših letoviščih. Vse propagandne in informativne izdaje so pa bile pristranske in neuporne. Pokazale so zanimivosti in lepote posameznih krajev, ki so bili angleškim avtorjem ravno pri srcu. Pred dnevi je končno izšel angleški vodič »The Yugoslav Adriatic Littoral«, ki je vzoren zaradi popolnosti v vsebini in načinu informiranja Angležev in Američanov o našem Jadranu od Sušaka do Ulcinja.

Vodič je izdal »Biblioteka Jadran« na Sušaku, ki jo zastopa prof. F. Viollić, angleško besedilo sta sestavila lektorica za angleščino na ljubljanski univerzi F. S. Copeland in živko Večarić, tiskala pa je vodil Narodna tiskarna v Ljubljani. Vodič ima zemljevid v merilu 1 : 800.000, ki kaže jadransko obalo od Benetk v Italiji do reke Bojane v Albaniji. V zemljevidu so označeni vsi kraji v tem predelu z vsemi komunikacijami in vsemi za turiste važnimi geografskimi podrobnostmi. Izdelal ga je kartografski zavod Freytag na Dunaju.

Prva in glavna odlika vodiča je objektivnost in stvarnost pri opisu vseh krajev. Za Angleže je to posebno važno, ker je znano, da se z ničemer človek ne more Angležu bolj zameriti kakor z nestvarnim opisovanjem krajev, ki se mu z vodiči priporočajo za obisk. To napako so imeli vsi dosedanj vodiči v angleščini. Po subjektivni oceni avtorjev so povzdigovali določene kraje Dalmacije na škodo drugih. Imeli so torej preveč enostranske propagandno vsebino. Zaredi tega je vodič v resnici prvi ne-

pristranski vodič tujcev po naši Dalmaciji. Po splošnem pregledu naše obale od Sušaka do Ulcinja je v uvodu zgosteno obravnavala geografija jadranske obale, nje klima, flora in fauna, demografija in gospodarstvo ter zgodovina. Posebej so obravnavane zgodovinske in umetniške posebnosti in zanimivosti ter literatura od prvih renesančnih dalmatinskih pisateljev (Juraj Baraković) do Nazorja in Vojnovića.

Praktičnim informacijam o najboljših letoviščih in splošnih zvezah z Jugoslavijo, o navadnih v Primorju in o pehtrani ter o mnogih navadnih za angleške turiste in letovizitarje sledi opis posameznih predelov našega Jadrana. Pod posebnimi zaglavlji so obravnavani hrvaška obala od Sušaka do Pločevih jezov, otok Krk, otok Rab, severna Dalmacija od Biograda do Šibenika, otoki severne Dalmacije, osrednja Dalmacija od Trogira do Makarske, otoki osrednje Dalmacije (Brač, Hvar, Vis, Bičev, Korčula), južna Dalmacija od Pelješa do Orebiča, dubrovniški otoki Metk, Sipan, Lopud, Korčula, mesto Dubrovnik z okolico ter končno Kotorski zaliv in črnogorska obala.

Vodič je dodan opis najvažnejših letovišč Slovenije, ki ga je napisal Vladimir Regally. Zgosteno po ključu temu izstopno in stvarno so popisane zanimivosti in posebnosti, ki morejo zanimati vsakega turista ali letovizitarja, naše toplice in naša alpska letovišča s priporočilom, naj angleški turisti in letovizitarji po obisku Jadrana obiščejo še lepo Slovenijo.

Posebej je treba omeniti vzoren tisk Narodne tiskarne na najboljšem papirju. V naši državi doslej še nobena tiskarna ni natisnila tako strokovnjsko in v taki priklupni obliki slične publikacije.

Radovljica kot letovišče

Radovljica, 17. septembra. Pred vrati brisavskega kota in na robu prelepe ravnine, ki se širi tja do obronkov Karavank, pod Begunje, Breznico in Zirovnico, je Radovljica, prijazno mesto, s širokim razgledom na ta lepi kotiček naše domovine. Radovljica ri igrala važnejše vloge v tujekoprometnem pogledu, predvsem kot uradniško mesto je žvela svoje življenje, toda duh časa, še bolj pa gospodarska stiska, je premaknil tudi Radovljčane v njihovem gledanju na svet in tako vidimo, da se uvršča to lepo mesto zadnja leta čedalje bolj v vrsto naših priznanih tujekoprometnih postojank. Prijetni izleti, zdrav podnebje, neoprtirane cene so jamstvo, da je Radovljica na prvi pogled, tem bolj, kar je dobila zadnja leta že več naprav, ki ji ustvarjajo sloves letovišča. Imamo v mislih zlasti moderno urejeno kopališče pod Oblo gorico, ki se je sicer investiralo vanj mnogo, a ne zaman — kajti plodovi se že kažejo. Medtem ko tožijo od vseh strani o slabem obisku letovizitarjev, je imela Radovljica letos v sezoni stalno nad 300 gostov. A ne le kopališče! Radovljica je dobila tudi najmodernejši hotel z gostilniškimi in restavracijskimi prostori, kar vse je bilo mestu potrebno. Pogoji so torej dani in ni dvoma, da lahko računamo z Radovljico kot našim novim gorenjskim letoviščem.

Zdi pa se, da Radovljica ne bo ostala le pri tem, marveč, da si bo pomagala še naprej z ureditvijo novih izprehajališč. Popravila se bodo pota in vneslo v program še to in ono. Tudi letos se je videlo, kako se koncentrirala moderna Radovljica proti kopališču. Gradbena sezona ni zamrla in je bilo zgrajenih zopet več lepih poslopij, med njimi onstran Oblo gorice dom poštne uradništva. Lega mesta je tako posrečena, da tuja pač lahko zadovolji. Kakor na članu so pred njim izleti. Bled, Poljče, Begunje, Jelovica, staroslavna Kamna gorica in naša željarska delavnica Kropa, pa Brze in drugi kraji.

SPORT

LJUBLJANA — TRST medmestni internacionalni tenis

V soboto 25. in nedeljo 26. t. m. bo pod pokroviteljstvom predsednika mestne občine Ljubljanske ter generalnega konzula kraljevine Italije v Ljubljani I. medmestni internacionalni teniški turnir Ljubljana-Trst. Za goste nastopijo najboljši igralci Trsta v postavi:

Baron Banfield Gef., Celio Sedar, dr. Bi. Cattaneo, dr. Mario Ara; rezerva Arrigo Polacco.

Ljubljana bo postavila svojo najboljšo garnituro, ki jo tvorijo člani SK Ilirije (Šivic, Banko, Smerdu, Truden).

Turnir, ki bo izključno le v primeru lege vremena, se prične v soboto ob 15. in se bo nadaljeval v nedeljo ob 9. dopoldne. Prvi dan bodo odigrali 2 singla in 1 duble, ostale igre pa v nedeljo dopoldne. V primeru slabega vremena v soboto bodo igre za soboto popoldne določene preložene na nedeljo dopoldne, odnosno na nedeljo popoldne.

Predsednik turnirja je ravnatelj Branko Bežjak, vodja turnirja je: dr. Ivo Murko. Bežjak bo odigrana revanšna tekma v Trstu.

Drobne vesti

Na podlagi poročila tehničnega referenta je upravnii odbor JPS do nadaljnjega suspendiral člane državne plavalne reprezentance, in sicer Srečo Kordešiča (Ilirija, Ljubljana), Mirka Mihovičiča (Jadran, Split) in Sokolico Bartulovičevico (Jug, Dubrovnik) zaradi kršitve discipline na mednarodni plavalni tekmi Čekoslovaška - Jugoslavija. Hrustovane sportske novosti, ki so vedno dobro informirane, pripominjajo k temu, da je bil Srečo Kordešič suspendiran zaradi prevečnega razpoloženja.

V Izmeru v Turčiji se je 17. t. m. pričela balkanizma amaterskih rokoborcev, ki so se je udeležili Grčija, Jugoslavija in Turčija. Na prireditvi je zmagala Turčija, ki je dosegla 9. druga Jugoslavija s 4 in tretja Grška z eno zmago. Po slabih točkah: I. Turčija 5, II. Jugoslavija 13, III. Grška 27.

V Zagrebu imajo majhno sportsko senzalco. Znamenito dešno krilo Gradjankega Medarić je izstopil iz kluba in se vrnil v svoj matični klub Hašk, za katerega se je vezal za pet let. Seveda pa ne bo mogel 6 mesecev igrati. Gradjanški je z njim mnogo izgubil, nasprotno je pa Hašk precej pridobil.

Za nedeljske ligaške tekme so nekateri sodniki že določeni. Tekmo Jedinstvo-Ljubljana v Beogradu bo sodil g. Neverkla, dočim sta se BSK in Hašk sporazumela za madžarskega sodnika, a tekmo Hajduk-Gradjanški bo sodil italijanski sodnik Mattea.

Dne 3. oktobra bo v Zagrebu medmestni

tekma Zagreb-Praga. Prasko moštvo bo postavljeno iz igralcev Sparte in Slavije, njihov napad bo pa vodil znameniti Danajkan Bican, član Slavije, zaradi katerega je svoj čas nastala prava mednarodna sportska afera.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Petek, 24. septembra, katoličani: Marija Devica, rešiteljica ujetnikov; Nada.

DANASJŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Kralj artistov Truxa
KINO IDEAL: Otoci sreče
KINO SLOGA: Meštvo in operi
KINO UNION: Baccara
KINO SSKA: Zaprt

Razstava Kluba neodvisnih in Jakopičevem paviljonu

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5, Kurat Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra št. 31.

PUTNIKOV POSEBNI VLAK V TRST

Putnikov posebni vlak v Trst krene jutri ob 5.58 z glavnega kolodvora. Izletniki, ki so se prijavili za ta izlet, morajo biti na peronu postaje najkasneje ob 5.30.

Opod sira

Tako je pač: le en psiček je bil stekel in vsi psi so bili kontumaci si »stekli«; toda kaj bi človek k vsemu temu rekel: nihče med nami ni pač doslej še stekel, a tako, tako skrbe, da bi ne stekli...

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 25. septembra: Julij Cezar. Ctvoritev dramske sezone. Premierski abonma.

Nedelja, 26. septembra: Matura. Izven. Značane cene od 22 Din navzdol.

Ponedeljek, 27. septembra: zaprt.

Torek, 28. septembra: Vinčarji. Krstna predstava. Premierski abonma.

Sreda, 29. septembra: zaprt.

Četrtek, 30. septembra: Beraška opera. Premierski abonma.

Dramatski prvenec pisatelja Pahorja nosi naslov »Vinčarji« ter se vzpirajo v tokrek 28. t. m. Krstna predstava dela nam obeta novo zanimivo slovensko dramo. Dejanje se godi na domu veleposelnika Laha in v njegovi zidnici, kjer bo plesala ga. Milva Boltarjeva. Režija je Kreftova. Predstava bo za premierski abonma.

Tretja predstava v drami bo »Beraška opera« (Dreigroschenoper) v režiji ing. arch. Stupice. Ta svojevrsna igra je žela svetoven uspeh. Obravnava življenje najnižjih socialnih kast: beračev, tolbovcev in vlačug, ter vsebuje originalne songe v stilu Villona. Weilllova glasba posrečeno podčrta vstop dejanja. Vodstvo orkestra bo imel g. Adamič. Predstava bo za premierski abonma.

Povodenj za povodnijo

Poljčane, 23. septembra. Dravinjska dolina je danes zopet pod vodo. Ni še minil dober teden, ko smo poročali o poplavih in po njih povzročeni škodi, ko je dolino ponovno zalila voda, letos že petič. Že včeraj zvečer je vsa amazna Dravinja napovedovala za jutraj večjo poplavo. In po nočnem deževju se je res jutraj zbudila vsa širna dolina v vodi. Po njej so plaval poljski pridelici, odnešeni in prirešeni kdevokod: buče, fižol, pravkar pokosena trava, pomešana z drugo ropotijo. Iz besneče vode štrli koruza, ki zaenkrat še klubeje. Hujše je s krompirjem, peso, ajdo, repo. Po vinogradih poka in gnije grozdje.

Danes so vode, zlasti Dravinja in Breznica, še narasle. Naraslanje je doseglo višek okrog pol dne. Takrat je že voda vdrla preko ceste in zalila po par dni visoko nekatere dele ceste na najpomembnejših mestih, med drugim v Sp. Poljčanah, Poljčanah, Luščkih vasi, Studenčih, Makolah in drugod. Lilo pa je še vse popoldne kakor iz skafila in še nič na kaže, da bi dež prenehal. Če bo še deževalo bo voda vdrla celo v kleti in stanovanja. Spominjamo se ene najhujših povodnij v našem kraju leta 1926, ko je segala voda pri nekaterih hišah do 1 m visoko ter so se ljudje, da se rešijo, ašili v gornja nadstropja. Zaradi dolgotrajnega deževja so se rušile plasti zemlje. Plaz zemlje je tedaj zasul hišo, zaustavil in podrl tovarni vlak, ki je baš tedaj privozil mimo. Bog ne daj zopet take nesreče! Ljudje po tolikih ponavljajočih se povodnjah se strahom pričakujejo vsakega večjega deževja.

Iz Kranja

Gradnja nove ljudske šole za pokopališčem prav lepo napreduje. Vendar se je delo nekoliko zavleklo, ker je bilo treba iz fundamente izkopati mnogo skal, zlasti tam, kjer bo plinsko zavetišče, ki sega najgloblje.

Slavni tenorist TINO ROSSI

VAM BO ZAPEL NAJLEPŠE ŠPANSKE ROMANCE V FILMSKEM SLAGERJU

KITARE (MELODIJE LJUBEZNI)

PREMIERA JUTRI V ELITNEM KINU MATICI

DNEVNE VESTI

— Soprog sefov generalnih štabov v Dalmaciji. V sredo zvečer so prišli v Split soproge sefov francoskega, rumunskega in našega generalnega štaba ge. Gamelin, Sidiu in Nediceva. Včeraj se jim je pridružil še soprog šefa turškega generalnega štaba. Ogledale so si Trogir, banovinsko poslovalnico za pospeševanje domače obrti, etnografski muzej in Dioklecijanovo palačo, davi so pa odpotovali v Dubrovnik.

Kongres za zaščito dece v Rimu. V okviru proslave 2000 letnice rimskega cesarja Avgusta bo za zaključek od 23. do 26. t. m. II. mednarodni kongres za zaščito dece. Kongres bo razdeljen v dve sekciji: higijensko-sanitetno in pravno-socialno. Naša vlada je določila za prvo sekcijo kot delegata profesorja medicinske fakultete in šefa vseh učilnic dr. Matije Ambrožiča, v drugo sekcijo pa načelnika v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje Ljubomira Hofmanoviča.

— Nova emisija taksonomskih znamk po 50 din. Finančni minister je odredil, da pride s 1. oktobrom v promet nova emisija taksonomskih znamk po 50 din. Stare znamke po 50 din bodo zamenjane z novimi v 90 dneih od 1. oktobra do vseh 29. decembra. Zamenjave jih bodo vse davčne uprave, ki prodajajo takse znamke.

KINO SLOGA

Warner Olannd in Boris Karloff
V velikanem filmu
MEFISTO V OPERI
Divne operne arije.
Vsled tehničnih težko napovedani program
»LJUBEZEN NA BEGU« spremljen

MATICA

Danes poslednjič!
Najlepši varietetjski film
KRALJ ARTISTOV TRUKA
La Jana

UNION

Danes poslednjič!
Veliki francoski film
BACCARA
Tragedija junaka iz svetovne vojne.
V glavnih vlogah: Marcela Chantal,
Jules Berry, Lucien Baroux

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 ur

— Narodna banka in denarni zavodi pod zaščito. Na zadnji sji upravnega odbora Narodne banke so bile potrjene izpremembe pravilnika o kreditiranju. Narodna banka je namreč zahtevala 12. julija od 318 denarnih zavodov pod zaščito podatke o starem in novem poslovanju ter o letnih bilanci od leta 1981 do 1986. Odgovor je dobila do 67 zavodov, do 80 denarnih zavodov pa ni poslalo zahtevanih podatkov. Od teh denarnih zavodov bo ponovno zahtevala naj j odgovore, če pa tega ne bodo storihi bo upravni odbor Narodne banke na prihodnji seji sklepal o bodoči kreditni politiki ne glede na to, koliko denarnih zavodov je odgovorilo na okoliščino.

— Vrbaska banovina je dobila letos deset novih hlinic. Banske uprave vrbasko banovine je odobrila poseben kredit za zgraditev banovinske hlinice v Bosanski Dugici. Stroški bodo znašali 1.000.000 din. To bo že 10. hlinica, ki bo zgrajena letos v vrbaski banovini. A pri nas?

— Dva nova parnika jadranske plovitbe. V ladjedelnici v Splitu graje dva nova parnika jadranske plovitbe »Sarajevo« in »Sumadija«. Nova parnika bosta spuščena v morje 1. novembra.

— Draga trava in ogije na Sušaku. Sušak spada že od nekdaj glede na življenjske potrebnosti med najdražja mesta v naši državi. Letos so se živila še posebej podražila. Zanimivo je, da so ribe na Sušaku dražje nego v Zagrebu ali na Reki. Letos se na Sušaku močno podražila tudi trava in premog v prodaji na drobno. Klafra na dom postavljene žagane in cepeljene drv stane 650, nerazžaganih pa 590 din. Ogije se prodaja do 10 kg po 1.50, od 10 kg naprej pa po 1.25 din kg.

— Planinske kočje. Svoje prvotno opozorilo glede odprtih planinskih koč je SPD izpremenilo v toliko, da bosta Staničeva koč in Triglavski dom na Kredarici zaprta istočasno z Aleksandrovim domom, Vodnikovo kočjo in Česko kočjo pod Grmovačem t. j. 27. septembra. V Kamniških planinah bosta od 27. t. m. redno in nato ob nedeljah in sobotah do 31. oktobra oskrbovane Čojzova kočja na Koprskem sedlu in kočja na Kamniškem sedlu; enako tudi Orožnova kočja. Stalno bodo oskrbovani tudi nadalje Dom na Kravcu, dom v Kamniški Bistrici in kočja na Veliki Planini, vsi zelo primerni za jezensko izlete. Koča pri Triglavskih jezerih in Spodnja kočja na Golici bosta redno oskrbovani do 4. oktobra t. l. ter sta za planince v tem času prav vabljivi. Erjavčeva kočja na Vršcu bo redno oskrbovana do 5. oktobra in nato ob sobotah in nedeljah. Enako tudi Kerkova kočja na Ratitovcu. V Vratih bo Aljažev dom oskrbovan do 11. oktobra. Prešernova kočja na Stolu se zapre 4. oktobra ter ostane zaprta preko zime. Dokler ne zapade sneg, je Rožlekov dom do nadaljnjega oskrbovan ob nedeljah in praznikih. Stalno bodo tudi preko zime oskrbovane postojanke: Zlatorog ob Bohinjskem jezeru, Dom na Komni, Dom na Kravcu, Dom v Kamniški Bistrici, kočja na Vel. Planini, Dom na Mrzlici, kočja na Ljubniku ter pohonske planinske postojanke. V prihodnjih dnevih pričakujemo izpremembe vremena in upamo, da bodo mogli planinci pohiteti v gore.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 28, v Beogradu 27, v Mariboru in Zagrebu 21, v Sarajevu 20, v Ljubljani 16.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.9, temperatura je znašala 11.8.

— Dobra informiranost. Da ima ljubljansko glasilo Katoliške Akcije znano francosko radikalno socijalistično novinarstvo gos. Tabouis zelo v želodcu, to vemo, da bi bilo pa glavno glasilo stranke, kateri pripada sedanj predsednik francoske vlade, radikalno socijalistični »Ouvre«, komunistični dnevnik, to nam je odkril šele včerajšnji »Slovenec« v svoji ureniški pripombi k izbrano citiranemu odluku iz »Völkischer Beobachterja«, čigar protifrancoske pamflete s tako naslado ponatiskuje.

Iz Ljubljane

— Iz Kako se pri nas gradi in dela. Pišejo nam: Kakor ste napovedovali, tako se je tudi zgodilo! Stoež na Mirju se poslavja od sveta in danes ga manjka že skoraj tretjina, ki se je odkrnila od vrha do tal. Zopet so bili zapravljeni tisočaki. Kako se pri nas gradi in brezpodoben razmetava denar, pa dokazuje še drug primer. Približno pred 12 dnevi so prišli brezposelni delavci razkopavati cesto za tehniško srednjo šolo, ki naj bi bila v bodoče sploh opuščena in priključena travnatemu parku za rimskih zidom. Deset dni je delalo 10 delavcev po 8 ur na dan. Vsak dobi na uro 3 Din, torej na dan 24 din; v 10 dneih so prejeli vsi skupaj 2400 din. Cesto so razkopali v vsej dolžini in že so navajali prst za napovedano ureditev, ko je nenadno prišel ukaz: »Takoj ustavite delo in cesto v prejšnje stanje! Kaj se je zgodilo? Poleg tehniške bo namreč zgrajena še ena stavba in razumljivo je, da je za gradnjo potrebna cesta, po kateri naj dovajajo material. Ker ni v bližini druge ceste in drugega dovoza kakor cesta za tehniško srednjo šolo, je ta protest razumljiv. Nerazumljivo pa je, da se odločajo gospodje niso oporazumeli poprej in da je tako bilo opravljeno nepotrebno delo, ki je veljalo tri tisočake.

— Iz Rožna dolina se je preimenovala, sicer ne oficijelno, temveč so jo preimenovali Rožnodolci ka rna svojo pest. Odslej se bo imenovala Pasja dolina in sicer zato, ker je v tem prelepem ljubljanskem predmestju mnogo več štirinožcev pasjega rodu, kakor pa rož. Ti pasji ljubljenski žlahtnega ali proletarskega pokolenja prireajo Rožnodolcem eleherno noč brezplačne koncerte, ki zlasti na Cesti III, V, VII in X naravnost ganljivo močno zvane. In zato so Rožnodolci preimenovali Rožno dolino. Seveda so pa v Rožni dolini tudi takšni nemuzikalni ljudje, ki ne znajo ceniti teh edinstvenih koncertov. In ti pravijo, naj lastniki ponudijo svoje štirinožce koncertante zapro v stanovanja in sami poslušajo njihove koncerte, ker v Rožni dolini ne žive sami ponočnjaki in takšni ljudje, ki si podnevi lahko ukradejo čas za spanje. Pravilo tudi, da če ti pasji koncerti v doglednem času ne bodo prenehali, da bodo to potem dosegli sami na kakršenkoli način. Vsi na in to so lastniki psov, so pa za te koncerte naravnost navdušeni. Baje je izvoljen že celo odtoir, ki bo začel po Rožni dolini zbirati denarna sredstva za osnovano posebno visoke šole za pse. Če se ta zasnovna uresniči, bo naše belo mesto, odnosno predmestje za eno svetovno senzacijo bogatejša. Prednjačili bomo celo ekscitiranim Američanom. Toda zdaj zaenkrat o tem še ne smemo preveč pisati, zdaj se še bojujeta oba tabora: lastniki in zagovorniki originalnih koncertantov in njihovi nasprotniki. Kdo bo zmagal? Res smo radovedni.

— Večerni trgovski tečaj, potrjen od Ministrstva trgovine in industrije, se odpravi na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Brezplačne prospekte in vsa posajzila daje ravateljstvo učno in pismono. Poučujoče se vsi trgovski predmeti, pisarniška dela, stenografija, strojepis, nemščina i. t. d. Šolnina zmerna.

— Iz Ograja je zadržala tovorni avtomobil, da ni zdrknil v Ljubljano. Včeraj popoldne se je pripetila na Grudnovem nabrežju, kjer je stalo nekaj tako zvano Marjino kopališče in kjer je cesta zelo zožena po regulaciji Ljubljane, do nenavadne nesreče: tovorni avtomobil mestne občine, znamke »Skoda«, se je zalezel v nabrežno ograjo, jo napel podrt in ostal na robu obrežja. Lesena ograja je zadržala toliko avtomobil, da se ni prevesil in strmoglavil po strmi brežini. Na avtomobilu je bilo več mestnih delavcev. Če bi se avtomobil zvrnil v Ljubljano, bi nesreča nedvomno zahtevala več življenj, saj je težko verjeti, da bi se kdo rešil iz narasle Ljubljane, zlasti se, če bi se avtomobil zvrnil nanj. Krivde ne moremo pripisovati soferju; cesto zožuje zelenjadni vrt, ki izstopa iz stavbne črte približno 3 metre in ker je sofer vozil po desni strani ceste v njenem razširjenem delu, je moral v zoženem delu zaviti na levo ter je zadel v ograjo. Tovorni avtomobil znamke »Skoda« so izredno veliki in naše ceste so za nje marsikje preozke.

— Ako želite podpisne in slike od Šaljapina, boksarja Louisa, Busterja Keatna, Camille Hornove, Ronald Colmana, Harryja Bayra, pišite v mednarodnem jeziku esperanto. Jezika se naučite igrati z novo učno knjigo drž. dipl. učitelja za esp. prof. R. Rakuše. Založil in razpoložil Klub esperantistov v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 7/I. Cena Din 16.—

— Iz Slabi časi za ribolov. Trg je zadnje čase slabo založen z ribami — vendar jih je dovolj v primeri z malim konzumom v Ljubljani — ker so vode zelo narasle. Tudi morskih rib ni mnogo. Danes so prodajali ekoraj samo male morske ribe, sardele in girice po 18 din kg. Izmed boljših morskih rib je bilo samo po nekaj kilogramov zobata po 36 din, trlj po 40 in osliček po 32 din kg.

tega ne bo stori do dne 24. t. m., da bo kmovan. Mestne poglavarstvo opozarja prizade, da niti ono niti kr. banaka uprava nista izdala teh navodil in tudi ni bila »dana nikakršna odredba o teh navodilih.

NA MORSKE RIBE h, KMETU, Gospodstvska c.

— Iz V abonmajih A in B so se ugodni se-deči na razpolago, zato opozarjamo vse re-flektante, naj se prijavijo v pisarni Narod-nega gledališča v drami.

— Iz K paradi v nedeljo ob pol 5 izpred nebotičnika bo vozil Putnikov avtobus, ki 73 din tja in nazaj z znakom Putnik, ki daje pravico do dostopa na rezerviran prostor pri tribunah. Prijave do sobote popoldne

Iz Šoštanja

— Strelske tekme. V nedeljo popoldne so se vršile na strelišču šoštanske Strelske družine tekme v streljanju, katerih so se udeležili tudi Celjani. Vrančani in drugi. Izid tekem je bil: 1) Topolšek (Šoštanj) 103 točk, 2) Blumer (Celje) 85 točk, 3) Amon (Celje) 75 točk, 4) Steinbaen (Šoštanj) 74 točk, 5) Jevšek (Celje) 74 točk, Natek (Celje) 70 točk, itd. Kljub neugodnemu vremenu je bila prireditelj deležna lepega občaka.

— Šoštanj se enega pismožoi! Ta naša zahteva je tako upravičena, da se nam že v resnici čudno zdi, da ji ni še ustreženo. Samo eden pismožoi raznaša pošto po me-stu kakor pred desetletji ko se mesto ni imelo današnje velikosti in števila prebival-stva. Raznašati začne ob 10, konča pa ob 2 popoldne in še kasneje. To je za enega same-ga človeka preveč in prenaporno, saj mo-ra popoldne takoj spet od nabiralnika do nabiralnika, da zbere pošto do popoldnekih viakov. Po vsem tem ni čudno, da se pri raznašanju kajrasti dogajajo pomote in ne-točnosti. Pri 2000 prebivalcih mora imeti Šoštanj vsaj dva pismožoi!

— Gostovanje gđ. Majde Skrbinskihove. Tukajšnji Sokol pripravlja za 2. in 3. okto-bra Molnarjevo tridejanko »Igra v gradu«, v kateri bo igrala glavno žensko vlogo ljubljanska igralka gđ. Majda Skrbinskova, hčerka g. Milana Skrbinskega.

Iz Celja

— Šahovski turnir. V sredo zvečer je bil v hotelu »Evropa« šahovski brzi turnir za mesec september. Turnirja, ki ga je priredil Celjski šahovski klub, se je udeležilo 12 igralcev. Prvak za mesec september je postal g. Grašar z 10 točkami izmed 11 dose-gljivih, drugi je g. Kocmur z 9, tretji g. Do-braj z 8, četrti in peti pa g. Schneider in Dobraj z 7 točkami.

— V nedeljo popoldne ne bo toka. Kranjske deželne elektrarne bodo zaradi nujnih vzdrževalnih del na daljnovodu v nedeljo 26. t. m. od 12. do 13.30. ukinile dobavo toka za Celje in okolico.

— Usoden padec s peči. Na Mariji Reki nad St. Pavlom pri Prebolu je padel v sredo triletni posestnikov sinček Konrad Kos doma s peči in si zlomil dečno nogo. Pre-peljali so ga v celjsko bolnico.

— V celjski bolnici je umrla v sredo v visoki starosti 85 let občinska reva Franja Novakova iz okolice St. Jurija ob juž. žel.

— Greznice bodo pregledovali. Organi mestne občine bodo prišli 18. oktobra pre-gledovati vse greznice v mestu, da se pre-pričajo, ali so pravilno grajene in ali so bile pravčasno izpraznjene, ker se le s pravočasnim izpraznjevanjem preprečuje pre-tok fekalij v cestne kanale, kar je s cestno policijskih in zdravstvenih vidikov nedo-pustno in kaznivo. Hišne posestnike opozar-jamo, da dajo do dneva pregleda izprazniti in event. popraviti greznice same, da mest-nim organom olajšajo poslovanje.

— Dve prvenstveni tekmi na Glaziji. V nedeljo 26. t. m. ob 14 se bo pričela na Glaziji drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Laskim, ob 15.30. pa podsestavna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Trbovljami. Izgleda, da bosta obe tekmi prav zanimivi.

Iz Ljutomera

— Regulacija Mure. Banske uprava je raz-pisala licitacijo za regulacijo Mure, od 105 km do 122 km. Proračun znaša 900.000 din.

— Zlobožnost. Na telovadnici radgonskega Sokola je neki zlobožni narezal vrvi na kro-gih. Če bi telovadci tega ne bili opazili, bi se lahko kateri smrtno ponesrečil pri telo-vadbi.

DANES OTVORITEV NOVE SEZONE S VELENAPELJIVIM FILMOM

KINO SLOGA

MEFISTO V OPERI

V glavnih vlogah dva najboljša karakterna filmska igralca
WARNER OLANND (CHARLIE CHAN) in BORIS KARLOFF!

Divne operne arije — Zmaga pravice in ljubezni!

Bolniki ali zločinci?

Nimamo zavodov za zdravljenje in internacijo bolnih in degeneriranih, ki kršijo veljavne zakone

Ljubljana, 24. septembra
Med obtoženci, ki dan za dnem defilirajo pred sodniki, je v zadnjem času čedalje več perversnežev, ki jih državno tožilstvo ob-tožuje zaradi nečistih dejanj in prestopkov ali zločinov zoper javno moralo. Kar pre-več jih je že, da ne bi človek postal pozor-ren na to vrsto grešnikov. V vseh takih primerih se sama od sebe vsiljuje misel, ali so taki ljudje bolniki ali zločinci. Sod-niki sami si s tem vprašanjem belijo glave, kar je razumljivo, ker jim pridejo pred oči navadno ljudje, s katerimi so po pa-ragrafi obrabčevali že pred letom ali dve-ma, tremi leti. Nedavno je bil neki homo-seksualec že desetih na sodnji zaradi slič-nih prestopkov proti javni morali. Sodniki so razsodili, da ne bi imelo smisla ga še desetih obsojiti, ker bi po prestani kazni z vsvo verjetnostjo prišel še enajstič na za-tožno klop. Branilci razgrinjajo pred se-bo na mizi bele knjige o seksualnih zločin-cih, ki so jih napisali priznani juristi, zdravniki in psihologi ter dokazujejo, da so njih klienti bolniki ali norci in zaradi tega potrebni zdravljenja in internacije, ne pa kaznovanja. Vse to se zelo lepo sliši, am-pak kje naj take ljudi interniramo, ko ni-mamo nobenega zavoda za take bolnike? V kaznilnici jih tudi ne smemo zadržati. Tako ne ostane drugega kot da jih puste zopet na svobodo. Kopica pravnih, social-nih in medicinskih problemov se v vsakem takem primeru vsili sodnikom in branil-cem v pravilno rešitev. Salomonske raz-sodbe so skoraj vselej nemogoče, ker vle-čejo paragrafi in znanstveni izsledki me-dicine, biologije in sociologije vsak k sebi.

Preveč pogosti so taki gosti že na so-dišču, da ne bi človek pomislil tudi na de-generacijo našega ljudstva in na vse posledice, ki jih zaradi tega utegne utrpeti na-rod. Prej ali slej bomo morali dvigniti glavo iz peska in pogledati nevarnosti v oči, kakor so to že storihi vsi kulturni na-rodi, ter najti leka in sredstva za omejitv in preprečitev ploditve umobolnih, seksu-alnih zločincev, neozdravljivih, dedno mo-čno obremenjenih itd.

Včeraj je na primer skesano stal pred sodniki neki 32 let stari soboslikar, ki je trdil, da ne ve, kaj dela, kadar vpiro žensk v parkih ali na cestah opravlja nečistosti. Že več let ima tako bolno nagne-nje, katerega ne more obvladati. Doma ima ženo in otroka, svoj poklic izvršuje vestno in pridno. Dvakrat je bil zaradi takih de-liktoev že obojen na večmesno kazen. Njegov branilec dr. Leskovec je predlagal, naj sodišče dovolji, da obtoženca preišče psihiater. Sodnik g. Fran Gorečan je pre-dlogu ugodil.

GOSPODARJEVO ŽIVINO JE PRODAL

Mesarski pomočnik Dremelj Franc je priznal, da je prodal dve kravi in junca, katere mu je zaupal Volkar Franc. Živi-na je bila last trgovca z živino Žitnika Antona, ki kupuje živino za mesarja Haf-nerja iz Škofje Loke. Žitnik je izročal ži-vino Volkerju, ta pa svojemu gončaku Dre-mlju. Dremelj je pa potreboval denar in je kratkotalo tri glave od svoje črede, ki jo je gnal v Škofjo Loko, prodal med potjo za 1950 din.

Druga dodatna obtožnica je pa Dremlju očitala, da je ukradel nekemu Svovljaku 1000 din vredno kolo. Svovljak je nekoč zaspal v nekem kozolcu ob poti v Škofjo Loko. Ko se je prebudil, ni bilo več njego-vega kolesa. Tatvine je bil osumljen Dre-melj, ki je ravno tisto noč gnal po tej ce-sti živino. Orožnikom je tatvino priznal, pred sodnikom je pa trdil, da so ga orož-niki pretepli in je samo zaradi tega priz-nal. Oblast je pa našla tudi kupca, kate-remu je Dremelj kolo prodal, tako da ni bilo dvoma o njegovi krivdi. Za oba pre-stopka je bil obojen na skupno kazen 4 mesece strogega zapor.

S STRUPOM NAD RIBE V SORI

Pred meseci je davčni uradnik v Škofji Loki g. Mehle zasadih tri moške, ki so v Sori lovili ribe. Eden je stal z zavilanimi hlačnicami v vodi in se je izgovarjal, da si pere spodnje hlače, drugi je stal nižje na nekem mostu in je bil malo vinjen, tret-ji je imel že polno aktovko klinov. G. Mehle je opazil v vodi omanljene ribe. Ta-koj mu je bilo jasno, da so ribe neznan-ci

omamili s strupom in jih nato lovili. Ribo-lov ima v zakupu Fran Dolenc in Stare Loke.

Orožniki so divje ribiče kmalu izsledili. Ugotovili so tudi, da so ribe omamili s kro-glicami iz testa, katere so sami napravili in v katere so pridelali neki strup, ki ve-like ribe samo omami, ker jim napihne mehur, manjše ribe pa tega strupa ne pre-nesejo in takoj poginejo. Omamljene ribe so kljub temu užitne.

Divjega ribolova so bili obtoženi Trule Anton, Lešnik Franc in Mišin Miha. Za-govarjali so se, da so se šli v Soro kopat. Ponoči so se odpeljali iz Ljubljane do Škofje Loke, nato so neke poplivali in Lešnik je priznal, da so spekl stрупene kroglice, ker so imeli namen ribe loviti. Trule je trdil, da je po nedolžnem prišel zraven. Tisto noč pred divjim ribarjenjem je v bližini lovišča izbruhnil v nekd hiši požar. Požiga so bili osumljeni trije obtoženci, ki so ga bili v tem kraju tisto noč, kakor se je pozneje izkazalo, čisto slučajno. Oz-roma slučajno je takrat nastal tudi požar, oni pa niso prišli tja slučajno, temveč so prišli, da bi se založili z ribami. V pre-slokalnem zaporu so pa kljub temu pre-sedeli nekaj tednov.

Trulca je sodnik obsojil na 20 dni zapo-ra, kar je bil že prej nekoč kaznovan. Leš-nika na 480 din globe pogojno za 2 leti, Mišina pa na 540 din globe. Trule kazni ni sprejel.

TRILETNA PRAVDA BATE PROTI KRISTANU

Pred tremi leti v začetku oktobra leta 1934. je čevljarski mojster Fran Kristan iz Šiške na shodu Narodne odbrane z geslom »Svoji k svojini« napadel podjetje Bata. Kmalu nato je pravni zastopnik Ba-te v Ljubljani dr. Fran Frian vložil tož-bu proti Kristanu zaradi prestopka po za-konu o potbijanju nelegalne konkurence ter zaradi javne klevete. Inkriminirane so bi-le med drugimi trditve, da Bata ni pošten nasprotnik, da njegov socialni in gospo-darski sistem odklanja po vsem svetu kot največje socialno in gospodarsko zlo, da je Bata tujec, ki mu je jugoslovenstvo le maska in dobrodošla pretveza za dobi-ček in da Batini čevlji zaradi svoje kakovosti niso niti poceni.

Kristan je predložil obširen odgovor po svojem branilcu dr. Staniku Lapajnetu in ponudil dokaz resnice. Skoraj tri leta so se lupčili akti o tem sporu. Po sodniku dr. Rusu jih je dobil dr. Müller, ki je kon-čno včeraj popokline pravdo za prvo in-stanco zaključil z obsodbo Frana Krista-na zaradi javne klevete in žalitve na 14 dni zaporu in 720 din denarne kazni po-gojno za 3 leta. Kristan obsodbe ni spre-jel in je po svojem branilcu dr. Lapajnetu prijavil priziv. Tako bodo akti romeli še na drugo instanco.

Radioprogram

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobite v vo-dilni in bogato ilustrirani slovenski ra-dijski reviji »NAS VAL«. Mesečna na-ročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5.

Sobota, 25. septembra

12: V pisanem venčku se plošče vrstijo, pa židano voljo in radost delijo. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: V pisanem venčku se plošče vrstijo, pa židano voljo in radost delijo. — 14: Vreme. — 18: Za delopust (igra radijski orkester). — 18.40: Potrebna javna dela v dravski banovini (Udruž. inženjerjev in arhitektov). — 19: Cas, vreme, poročila spored obvestila. — 19.30: Nac. ura: Začetki hrvat-skega in arbskega nacionalizma — dr. Ni-kola Lalić, publ. — 19.50: Pregled sporeda za prihodnji teden. — 20: O zunanji politi-ki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30 V sezo-no novo zdaj stopimo, na stare čase pozabi-mo; pogledmo kaj, kje in kako, se vsi pri-pravljajo na njo. — Vesela reportaža dela in skrbri od vespoved. Sodelujejo: člani dra-igr. družine in plošče. Sestava in vodstvo: Jožek in Ježek. — 22: Cas, vreme, poroči-la, spored. — 22.15: Radijski orkester. — Konec ob 23. ur.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliski, izjave beseda Din 1.— davek posebej
Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Učno mesto
FOTOGRAFSKEGA VAJENCA
iščem za 16letnega fanta z ma-lo maturo. Ponudbe na »Slov. Narod« pod šifro »Inteligent« 2209

Za šolarje

obleke, perilo, Hubertus plašča itd. Dober nakup.
PRESKER
St. Petra cesta 14.

PROVOSTNA JABOLKA

štajerska, najcenejše kupite da-nes in jutri v Kopitarjevi uli-ci štev. 1 pri C U Č K U. 2218

KAPITAL

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

KATERA DAMA
posodi 98letnemu uradniku Din 1000.— proti sigurni vrnitvi, ev-jamstvo. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobroart-na« 2060

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

HOLANDSKE CVETNE GOMOLJE
hijacint, tulipanov, narcis, kro-kusov itd. nudi Sever & Komp. Ljubljana. 2261

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA
KNAPJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVNIH
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Jutri se odpro vrata dramskega gledališča

Vse je že pripravljeno, vse izurjeno in izvežbano za
otvoritveno predstavo

Ljubljana, 24. septembra
V dramu je živo. Vse se giblje in dela, od režiserjev do statistik. Ura bo skoraj devet. Statisti stojijo na hodniku pod uro in se pogovarjajo. Ti so vedno točno na mestu. Dekleta se smejejo in fantom teče jezik. Med njimi je največ študentov. In režiserji imajo te tudi najraje. Tudi za statiranje je treba doberš kos inteligence. Nastop moraš imeti, razumevanje za stvar in znajti se moraš na odru. Od vseh vetrov so ti ljudje. Iz mesta, pa z Viča in iz Šiške, se celo iz Most jih dobiš.



Ravnatelj drame Pavel Golia

Pri vratih se pokaže režiser. Pozdrav. Nekoliko nervoznega premikanja in kdor je tako srečen, da je »staknil« celo kako vlogico, jo zdaj ponavlja.
— Gremo, gospoda!
Inscipijent s knjigo v roki priganja na oder. Vse je pripravljeno. Režiser stopi k muzici, ki je nalašč zanj postavljena v kotu pri rampi in vabi:
— Vi, gospod, nekoliko globlje, glas iz notranjosti pa odločne geste in vi, gospa, prosim, nekoliko hitreje po stavku..., ker to potrebuje »stimulacijo«. Tako! Pazite, gospoda! Mir! Zastor!!!

In vse gre kar samo od sebe. Vraga saj mora iti, jutri je že premiera. Seveda ima največ dela inspicijent, ki mora imeti želene živce, neutrudljive noge, pa smisel za pazljivost. Rekviziterka dela s polno paro in nosi vsakovrstne rekvizite na svoja mesta. Dejanje se nagiblje h koncu, režiser je zadovoljen. Konec. Zastor pade.

— Hvala lepa, gospoda! Zdaj si pa zunaj brž prižigite cigarete. Pa le eno vsak! Čisto kratek odmor!

Nenadoma pa udari skozi gost dim inspicijentov glas. Nazaj klic, na oder. Skušnja se nadaljuje.

Ura bje enajst. Režiserja prve skušnje pouka že drugi režiser, ki ima napovedano skušnjo za drugo stvar od enajstih.

— Takoj, takoj... precej... le še nekaj minut.

Pod uro na hodniku čakajo že drugi statisti. »Kulisničarji« menjavajo sceno in v nekaj kratkih minutah ti že postavijo priklupno sobico z verando.

— Gremo, prosim, na oder!

Režiser opominja, uči, graja, popravlja, pridiga... Toda ta pridiga gre resnično do srca.

— Vsi ubogajo...

— Stojte, gospoda! Tu popolnoma spremeni glas, je nujno potrebno, ker nastopi čisto druga gradacija.

Ze se dejanje pomakne naprej. Kakor vlak, ki se za hip ustavi, pa se zopet potone v dir.

Po ljubljanskih cerkvah zvoni poldan. To da teater se ne zmeni za »uradne ure«, dejanje teče naprej, naprej, njegov gospod je le inspicijentov zvonec in režiserjev glas. Skoraj bo pol dveh. Skušnje je konec.

— Zvečer pa zopet, gospoda!

Nekoliko pokajševanja, toda režiser je mož »močne roke« in ob njem se vsak pomislek razbije.

Tako prvi življenje v teatru dan za dnem. Dopoldne »Cezar«, pa »Viničarji«, zvečer »Beraška« pa »Taretkin«. Vmes pa še dekoracijske skušnje (ubogi režiserji!).

Jutri se bo prvič dvignil zastor v Drami v novi sezoni. Upajmo, da pred polno dvorano. Saj je g. Ost že dobrodu »zdrceiral« svoje »rafele«, kakor imenuje statista, tudi pri g. Buči (teatersko ime za g. ing. Stupico) so berači že prestali vajeniško dobo in g. Kreft je že vse pripravil za ostro borbo revnih viničarjev proti njihovega gospodu.

Torej vse kot namazano...

Velmar

Sušak še ob 10.40 jutraj, niso prispeli tja niti do 14. ure, ko odhajajo parniki proti Dalmaciji. Nered je pač povod največji sovražnik normalnega razvoja in bo tudi naš Aeroput moral temu vprašanju posvetiti največjo pozornost, če hoče povečati promet na posameznih progah in s tem pravo zanimanje in zaupanje v zračni promet v naši državi.

Poleg nereda je normalni razvoj našega zračnega prometa zaviral tudi neroden red letenja. Iz Ljubljane so odhajala letala šele ob 10.15 jutraj in se vračala naslednjega dne ob 9.45, niso pa imela nobene prave zveze z Beogradom, čeprav je za poslovno Ljubljano prav ta zveza najvažnejša. Letala na tej progi so se namreč ustavljala v Zagrebu ob 11.25, pot proti Beogradu pa nadaljevala šele ob 16.45 s prihodom na zemunsko letališče ob 18.50. Letalo je rabilo za polet od Ljubljane do Beograda, upoštevajoč ustavljanje v Zagrebu, nad 8 ur ali samo dve uri manj od brzovlaka. Kljub tem nemogočim razmeram je iz Ljubljane odpotovalo s letali letos avgusta več potnikov kakor lani, čisto gotovo pa je, da ne bo tako prihodnja leta, če ne bo Aeroput poskrbel za večji red v prometu, za boljše zračne zveze in za nižje tarife.

Obtutno škodo je utrpel Aeroput tudi pri zračni pošti. Vso sezono so namreč njegova letala iz Ljubljane odpeljala samo

okrog 7 kg pošte, pripeljala pa okrog 85 kg. Če bi imeli iz Ljubljane ugodnejše zveze z drugimi mesti, bi bil gotovo tudi poštni promet dosti večji. Poleg pisemske pošte so v letošnji sezoni naša letala pripeljala na naše letališče oz. odpeljala tudi blizu 2.850 kg prtljage in blizu 50 kg robe.

Tako vidimo, da letošnja sezona zračnega prometa na ljubljanskem letališču ni bila zadovoljiva. Krivi niso potniki, pač pa sama uprava Aeroputa, ki naše letališče in sploh Ljubljano stalno zapostavlja, čeprav je promet na progi Ljubljana—Sušak vedno velik, v primeri z nekaterimi drugimi, manj važnimi, toda srečnejšimi progami pa celo odličen. Bil bi ras zadnji čas, da tudi v vodstvu našega Aeroputa spoznamo, da ne kaže Ljubljano zapostavljati, ker s tem ne škodujemo samo nam, ki smo brez dobrih zračnih zvez z večjimi kraji naše države, temveč tudi svojim lastnim žepom.

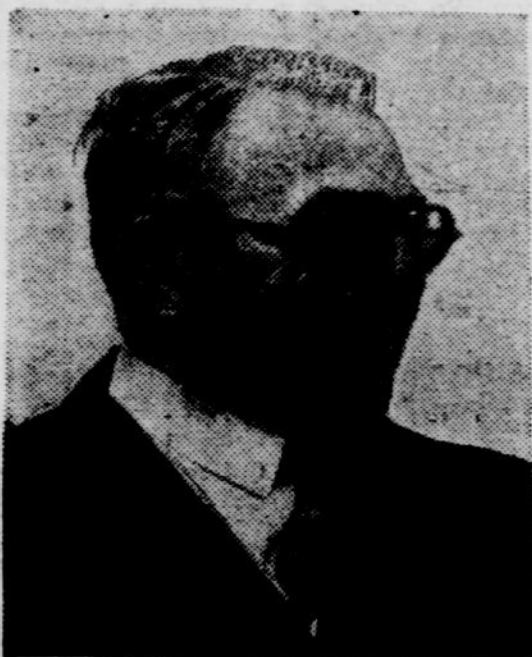
Ljubljana zahteva zveze, ki bodo ugodne ter v pogledu prevozne tarife znosne in pravične. Ljubljana mora imeti redno dnevno zračno zvezo z Beogradom, tako da bodo letala odhajala proti Beogradu jutraj, in se vračala proti Ljubljani še istega dne popoldne. Samo tako bo našim poslovnim ljudem omogočena hitra zveza s prestolnico in čemo potem go bomo naši poslovni ljudje radi uporabljali, dočim jo sedaj odklanjajo.

Vpliv in bogastvo

Age Khana

Od l. 1906 je priznani vodja vseh indijskih šitskih mohamedanov

Letošnje zasedanje Društva narodov je nekaj posebnega, ker mu predseduje indijski delegat Aga Khan. Njegov obširni orientalski naslov se glasi: Njegov Blagorodna Visokost (His Exalted Highness) sir Mohamed Sah Aga Sultan Khan III. Ta indijski mogotec je edini sin Aga Khana II. in vnuk ustanovitelja dinastije Age Khana I., ki je živel v letih 1800 do 1881.



Dinastija izvira baje od Alija, tigra žna Fatima je bila Mohamedova mati. Aga Khan ima lastne države in torej prav za prav ni indijski knez. On je samo poglavar mohamedanske sekte, ki je preostala od Mahdijevskega egiptovskega pokreta. V obeh privržencev te sekte je Aga Khan nekakšno božanstvo in od leta 1906 priznani vodja vseh indijskih šitskih mohamedanov.

S tem se je pričela njegova politična ka-

rijera kot vodje ene najmočnejših strank v Indiji. Aga Khan je krenil kmalu potem na prvo politično potovanje po Evropi. Od takrat potuje po Evropi vesko leto večkrat in včasih preživi velik del leta v Londonu, na francoski rivieri ali kje drugje. Največji pomen pa je imel njegov proglas med svetovno vojno. Aga Khan je bil ob izbruhu svetovne vojne pri svojih privržencih in čestilih v vzhodni Afriki, od koder je izdal proglas na indijske mohamedane, naj se pridružijo v vojni zaveznikom državam. To ni bila malenkost, kajti Turčija, kjer je bil Sultan obnem kalif in torej tudi duhovni poglavar vseh mohamedanov, je bila napovedala sveto vojno zaveznikom. Toda ugled Age Khana je v Indiji zmagal, poleg tega je pa pomagal Angležem tudi pri mohamedanih v Arabiji in v kolonijah. Na mirovni konferenci in pozneje na konferencah leta 1921 in 1923 se je zavzemal Aga Khan za Turčijo in ji priboril mnogo olajšav.

Aga Khan je imel velik vpliv na reformistični pokret v Indiji, kjer je stal vedno na strani Angležev in zato mu je angleška vlada uradno priznala naslov, ki pripada sicer samo vladarjem. Leta 1924 mu je bila dodeljena Noblova mirovna nagrada. Evropski javnosti je znan zlasti iz povojne dobe ne toliko po svojem političnem vplivu, kolikor zaradi navdušenja za sport, zlasti za konjske dirke. V Angliji ima krasno urejene stajne dirkalnih konj. Nobene večje konjske dirke ni na svetu, ki bi se je Aga Khan ne udeležil. To mu ni težko, saj spada med najbogatejše moške na svetu. V njegovo blaginjo se steka reden cerkveni davek, Angleži mu plačujejo apanažo, za vsak rojstni dan pa dobi od vernikov svoje sekte toliko zlata, kolikor tehta sam. In to je precej, saj je Aga Khan lepo rejen.

Žalosten pogled v bodočnost

Angleški liberalni list »Star« piše v eni zadnjih števil o možnosti bakteriološke vojne in opozarja angleško javnost na obširen članek v neki nemški strokovni reviji. V članku se v vseh podrobnostih obravnava mračna perspektiva morebitne bakteriološke vojne v bodočem spopadu med državami. Pisec članka priznava, da mikrobi tropične mrlice in spalne bolezni žal (!) niso prikladni za pokončavanje civilnega prebivalstva, ker se v zaledju zelo težko razširijo. Na podlagi raznih poskusov pa prihaja pisec članka do zaključka, da so za pokončavanje ljudi najprimernejši bacili kuge. Okuženec s to strašno boleznijo je mnogo lažje kakor okuženec z bacili tropične mrlice ali spalne bolezni. Bacili kuge se lahko razširijo tudi z letali, ki bi metala posebne bombe in širila umetno megle, v kateri bi bil smrtonosni bacili.

Članek v nemški reviji je pisan čisto resno, toda ne smemo se takoj ustrašiti žalostnega pogleda v bodočnost. Angleški list piše, da je ta glas iz Nemčije samo nov dokaz, da se Nemci pripravljajo na novo vojno, na drugi strani pa mora biti an-

gleškim zdravnikom in kemikom v svarilo, da se bodo pravočasno pripravili na nevarnost in jo odstranili.

Nesmrtnost za 500 dolarjev

Ena največjih in najslavnejših ameriških univerz Yale univerza, ustanovljena leta 1700 prosiavi letos jubilej svojega povišanja v visoko šolo. V letošnjem semestru ima ta univerza 15.000 slušateljev. To je že cela armada, toda univerza ima 77 poslopij, torej prostora dovolj za vse. Jubilejne svečanosti so obudile spomin na moža, čigar ime nosi univerza, na Eliha Yala. Redki so celo slušatelji yalske univerze, ki jim je znano življenje tega moža.

Elihu Yala ni bil bogat mecen, temveč siromahen trgovski pomočnik, ki se mu sreča v življenju nikoli ni nasmešnila. Bil je Anglež in 27 let je živel v Indiji najprej kot trgovski pomočnik, potem pa kot uradnik vzhodnoindijske trgovske družbe. Leta 1700 so hoteli ustanoviti prebivalci države Connecticuta, kjer stoji zdaj yalska univerza, visoko šolo in po vsem svetu so razposlali prošnje za podpore. Slučajno je dobil prošnjo tudi Elihu Yala v Madrasu

v Indiji in postal je ameriškomu društvu za ustanovitev visoke šole zaboječev svile, ki jo je bil kupil v Indiji s svojimi prihranki. Društvo je prodalo svilo za 500 dolarjev. Dobilo je sicer mnogo prispevkov, toda samo skromnih tako, da bi bil prispevek trgovskega pomočnika iz Indije še največji.

In društvo je ostalo zvesto svoji obljubi. V prošnjah, da se bo imenovala nova visoka šola po dobrotniku, ki bo največ prispeval za njo, imenovala za Yalovo. In ta »Yalova šola« je bila čez 186 let povišana v visoko šolo ter je dobila ime po skromnem dobrotniku, ki je dobil za 500 dolarjev nesmrtnost.

Iz Maribora

— Zračni napad na Maribor. Odbor za obrambo mesta proti napadam iz zrakoposarja mestno prebivalstvo, da je zapovedana stalna pripravljenost proti zračnim napadom. Posebno opozarjamo na odredbe, ki veljajo za gašenje luči v slučaju nočnega napada, ki se jih mora držati prebivalstvo brez izjeme. Tovarne in obrate, posebno one, ki imajo sirene, opozarjamo, da imajo stalno službo, da bodo lahko na telefonsko sporočilo takoj dale sirenami odgovarjajoče znake. Kdor opazi prihod letal, naj javi po možnosti na tel. št. 2464 ali 2465 in 2456.

— Stanovanjsko vprašanje. Mariborski stanovanjski najemniki se v polni meri zaveda, kako silno jih izjemajo hišni poselniki, ki so ponekod prvi tirani. Zato so se v zadnjem času stanovanjski najemniki zopet strnili v vrsto zavedajočih se, da je le v skupnosti moč in le s skupnim delom bodo dosegli izboljšanje prilik kar tice stanovanjskega vprašanja. Društvo stanovanjskih najemnikov je sklicalo za nedeljo, dne 3. oktobra velik šol št. stanovanjskih najemnikov, ki se bo vršil v Gambrinovi dvorani. Na dnevnem redu so zelo važna vprašanja.

— Krožni horizont v mariborskem gledališču. Mariborsko gledališče si je za letošnjo sezono nabavilo nov krožni horizont. Radi tega bodo v bodoče tudi prizori v prirodi, ki so do sedaj gledalce opreme povzročali zaostajali za prizori v sobah, gledalci vse bolj neravno in silovito. Gledališče stori vse, kar more, da se izpopolni, pa bi se razmahnilo še bolj, če bi mu občinstvo pri tem pomagalo z obilnejšim obiskom. Zlat je najbolj ugodna in poceni prilika: abonirajte se!

— Imetniški orožnih listov. Predstojništvo mestne policije v Mariboru poziva vse imetnike orožnih listov poslednjic, da vplačajo banovinsko takso za orožne liste. Proti strankam, ki ne bodo kljub temu pozivu plačale takso do konca septembra, se bo uvedlo kazensko postopanje po dohodnih pravilnikih o banovinskem proračunu.

— Smrt pod vozom. Poselnik Anton Čelofica iz Devine pri Slovenski Bistrici je vozil drva s Pohorja. Na neki strmini se je voz prevrnil in moža pokopal pod seboj. Čelofica je padel na obraz in vsa teža voza ga je pritisnila v blato, tako da se je nesrečnejši zadušil še predno je prispela pomoč.

— Odlikovanje. Solastnik znane tovarne čokolade »Mirtle« v Mariboru g. rezervni major Anton Desnica je bil te dni odlikovan z redom sv. Save V. stopnje. Čestitamo!

— Premičen. Po službeni potrebi je premeščen iz Maribora prikljubljani carinski uradnik Metod Glogjčević na Rakek. Simpatičnemu cariniku želimo na novem službenem mestu obilo sreče!

— Polovitična vozilna za prošlavo 10letnice tujakoprometne zveze v Mariboru. Prometni minister je odobril z odlokom 12545 z dne 22. septembra 50% popust vsem udeležencem prošlave desetletnega delovanja Zveze in svečane otvoritve novih reprezentativnih poslovnih prostorov TPZ.

— »Putnik« na Trgu svobode, Grad. — Popust velja za dopotovanje od 24. do 26. za povratek pa od 26. do 28. septembra. Udeleženci morajo na odhodni postaji kupiti celo vozno karto do Maribora in rumeno legitimacijo K—13 (2 din) na kateri bo TPZ v Mariboru na poslavi, ki se vrši v zgornji kazinski dvorani (Narodno gledališče) potrdila udeležbo. Vozna karta v zvezi s to legitimacijo velja tudi za povratek. Pred povratkom se pa mora legitimacija predložiti v svrhu žigosanja še »Putniku« ali postajni blagajni v Mariboru.

— Samomor mladenke. V Dolnji Lendavi se je ustrelila v samomorilnem nameru 19letna posestnikova hčerka Nužika Zerdik. Vzrok tragične smrti je islati v nesrečni ljubezni.

— Skozi vinorodne Slovenske gorice pohite v nedeljo 3. oktobra številni izletniki s Putnikovim avtokarom. Prijave sprejema Putnik v Mariboru.

Kupujte domače blago!

Slaba sezona zračnega prometa

Krivo je bilo izredno neugodno vreme in slabe zveze

Ljubljana, 22. septembra.
Napovedovali smo, da bo letošnja sezona zračnega prometa gotovo slabša od lanske in sicer zaradi slabega vremena in še bolj zaradi izredno slabih zvez, proti katerim so bili vsi protesti naše javnosti brezuspešni. To je bilo krivo, da je močno padlo število potnikov posebno na progi Ljubljana—Sušak, dočim je bilo število potnikov na isti progi z avstrijskimi letali Oelaga znatno večje. Prepričani smo, da bo nazadovanje števila potnikov na naši progi vendar le naposled dalo Aeroputu tudi koristno vzpodbudo: Če hoče doseči boljše uspehe, naj poskrbi za boljše zveze med Ljubljano, Sušakom, Zagrebom, Beogradom in drugimi mesti naše države, prav tako pa naj zniža potniško tarifo za polete posebno na progi Ljubljana—Sušak, ki je v primeri z drugimi mnogo previsoka.

Letošnja sezona zračnega prometa se je začela 15. junija in je do konca junija iz Ljubljane odpotovalo s letali 19 potnikov, prispelo pa jih je samo 10. Lani v juniju je z letali iz Ljubljane odpotovalo 52 potnikov, prispelo pa 69. Enako občutno nazadovanje je bilo tudi v juliju, ko je iz Ljubljane z letali našega Aeroputa odpotovalo 49, prispelo pa 50 potnikov. Lani v juliju jih je prispelo 81, odpotovalo pa 94 potnikov. Letos v avgustu je iz Ljubljane odpotovalo 78, prispelo pa 63 potnikov, dočim jih je lani v istem času prispelo 96, odpotovalo pa 61. V prvi polovici septembra — promet na progi Ljubljana—Sušak z našimi letali je bil ustavljen 15. septembra — je iz Ljubljane odpotovalo 20, prispelo pa 19 potnikov.

Vseh potnikov je bilo lani na progi Ljubljana—Sušak 452 (prispelo 228, odpotovalo

pa 224), dočim jih je bilo letos samo 308 (prispelo 142, odpotovalo 166). Letala so letala letos zelo nerodno in je tudi to vplivalo na promet neugodno. Često je letalo



Sef ljubljanskega letalskega centra dr. Stane Rape

odletelo iz Ljubljane z večurno zamudo, tako da potniki, ki bi morali prispeti na

Andre Armandy:

Princesa Symianova

— Kaj?... Vi da čakate?... Na kaj pa?
Grof ni odgovoril. Hawkstone ga je premeril s svojim trdim pogledom Robert mu je hladno kljuboval. Baronovo čelo se je zjasnilo.
— Ah, pozabil sem. To ste vi, ki ste jo pripeljal, kaj ne?
— Da, jaz.
Ismael Hawkstone se je začudil, da mož, ki je rešil njegovo ženo, tako malo govori o svojih zaslugah. Brž je vzel iz žepa čekovno knjižico, stopil k luči in jel pisati, ne da bi se zmenil za grofa.
— Imenujte vsoto in ne bojte se njene višine.
Brancelin je v odgovor samo skomignil z rameni. Hawkstone ga je začuden pogledal. Opazil je, da je v smokingu in spoznal je gentlemana.
— Oprostite, — je dejal in spravljal čekovno knjižico v žep, — ta prokleta elektrika je kriva, da človek tu akoraj ne vidi. Zagotavljam vam vso svojo hvalečnost, a Hawkstoneova hvalečnost...
Stopil je k njemu, da bi mu segel v roko, toda grof se ni niti ganil.

97

— Ničesar mi ne dolgujete. Te besede so milijonarja tako presenetile, da je stopil korak nazaj. Presenečeno je pogledal Roberta.

— Torej... Niti denarja, niti hvalečnosti? Torej nečete ničesar sprejeti?

— Od ves!

— Od mene! Zakaj pa ne od mene?

Znova je grof obmolnil.

— Toda, prebija k stvari, — je nadaljeval Hawkstone. — Kako se je to zgodilo?

— Tako, kakor se je moralo zgoditi, če se vse ustrene za to.

Hawkstone je postajal nestrpen.

— Ne znam ugibati ugank.

— Govoril bom torej jasneje.

V kratkih stavkih, v pretrganih besedah je Robert opisal dogodke tistega večera. Najprej stavko, razširjeno na poedine okraje mesta, potem v sruhi vsega naroda težko zadrževano mržnjo in težke udarce čekanov, ruševih ograj, s katero je izsesavajoča zavezniška trgovina cgradila štiristo milijonov ljudi.

— In vi se čudite, da sovražijo tistega, ki ga smatrajo za simbol tega zatiranja in da napadajo njegove bližnje, ker ne morejo doseči njega? — je zaključil Robert.

Hawkstone je skomignil z rameni.

— Meša se vam, gospod. Odkod ste pa vzel, da sem jaz odgovoren za ta upor, ko si nasprotno na

vse načine prizadevam boriti se proti njegovim praviim povzročiteljem?

— Držite si trdit, da mislite pri razdeljevanju svojega zlata in orožja na Kitajskem samo na kitajsko neodvisnost!

— Pobijam vpliv Sovjetov.

— Da lažje uveljavljate svojega.

V grofovem glasu je pela struna mržnje, njegov udarec je padel naravnost. Hawkstone se mu je še bolj približal. In oči so se mu srdito zaiskrile, ko jih je uprl v moža, ki se je drznil kljubovati mu.

— Oujte, vi... Če se ne motim, sem vas že nekdaj videl... Kje neki sem že videl ta obraz?

— Kratek spomin imate, gospod.

— Potekajte, to je bilo...

— V Nizzi.

— Da, v Nizzi!

Hawkstone se je zdrnil. Njegov glas je postal še osornejši.

— Vaše ime?

Robert mu ga je zalučal v obraz liki izzivanja. Hawkstone se je suho zasmeyal.

— Ze vem! Tisti siromahni francoski plemič, ki si je dlužil...

Ozrl se je na Stašo in pripomnil zaničljivo:

— Zares smešno.

Potem je pa jel govoriti z njim iz oči v oči z divjo robatostjo:

— Oujte mladenič, iz Stašine preteklosti mi je znano vse. Povedala mi je vse, predno je postala

lady Hawkstoneova. Sprijaznil sem se z vso njeno preteklostjo — toda zapomnite si dobro — njena bodočnost pripada samo meni samemu. Nevarno je preganjati duhove.

— Pravite, da me ne poznate in govorite z menoj o nevarnosti? — se je zasmeyal Robert porogljivo.

Hawkstone je stisnil pesti in dvignil desnico.

— Nikar me ne pripravite do tega, da bi pozabil, da sem v vašem domu, — je pripomnil grof. Hawkstone je drugič potegnil iz žepa čekovno knjižico.

— Vem, da ste siromahni. Koliko hočete za to, da za vedno izgnete iz Sanghaja?

— Kaj poznate samo ljudi, ki se dajo kupiti?

— Je vprašal Robert de Brancelin samozvestno.

— Vsi ste taki, — je odgovoril domišljavec.

Vse je odvisno samo od cene. Določite si svojo...

— Ne!

Hawkstone je vzdihnil.

— Kakšna je bila vaša vzgoja? Mar naj vam jaz, ki si ne morem ničesar želeli, da bi ne bilo takoj izpolnjeno, mar naj vam jaz razlagam, vam, ki nimate denarja, kolika je njegova moč? Denar zmore vse, zapomnite si dobro, in vi to dobro veste, ker je...

Ozrl se je na Stašo.

... ker je ona tu, — je pripomnil bahavo.

Pod to žalitvijo je Robert sklonil glavo. Misleč,

da se bo kmalu omehal, mu je Hawkstone prigovarjal: